

LEGEA
ASISTENȚEI SOCIALE

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1 – Prezenta lege reglementează cadrul general de organizare, funcționare și finanțare a sistemului național de asistență socială în România.

Art. 2 – (1) Sistemul național de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții, măsuri și acțiuni prin care statul reprezentat de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare sau permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, familiei, grupurilor sau comunităților.

(2) Sistemul național de asistență socială intervine subsidiar sau, dup caz, complementar sistemelor de asigurări sociale și se compune din sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale.

(3) Asistența socială, prin măsurile și acțiunile specifice, are drept scop dezvoltarea capacităților individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

(4) Măsurile și acțiunile de asistență socială se realizează astfel încât:

- a) beneficiile de asistență socială și serviciile sociale să constituie un pachet unitar de măsuri corelate și complementare;
- b) serviciile sociale să primeze față de beneficiile de asistență socială, în cazul în care costul acestora și impactul asupra beneficiarilor este similar;
- c) să fie evaluate periodic din punctul de vedere al eficacității și eficienței lor pentru a fi permanent adaptate și ajustate la nevoile reale ale beneficiarilor;
- d) să contribuie la inserția pe piața muncii a beneficiarilor;
- e) să prevină și să limiteze orice formă de dependență față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate.

(5) Beneficiile de asistență socială și serviciile sociale sunt reglementate prin legi speciale.

Art. 3 - (1) Responsabilitatea privind dezvoltarea propriilor capacități de integrare socială și implicarea activă în soluționarea situațiilor de dificultate revine fiecărei persoane, precum și familiei acesteia, autoritățile statului intervenind prin crearea de oportunități egale și, în subsidiar, prin acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale adecvate.

(2) Statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, își asumă responsabilitatea de realizare a măsurilor și acțiunilor prevăzute în actele normative privind transferurile monetare și serviciile sociale.

(3) Statul, prin politicile publice din domeniul serviciilor sociale, contribuie la promovarea, respectarea și garantarea drepturilor beneficiarilor la o viață independentă, împlinită și demnă, precum și la facilitarea participării acestora la viața socială, economică, politică și culturală.

(4) Autoritățile administrației publice centrale asigură elaborarea cadrului legislativ în domeniul asistenței sociale, pentru susținerea categoriilor defavorizate, combaterea sărăciei și a riscului de excludere socială, dezvoltarea politicilor de susținere a familiei pe parcursul întregului ciclu de viață al membrilor acesteia, precum și transferul către autoritățile administrației publice locale și societatea civilă, inclusiv către instituțiile de cult recunoscute de lege, a atribuțiilor și mijloacelor financiare necesare acțiunilor de asistență socială, prevăzute prin legile speciale.

Art. 4 - (1) Toți cetățenii români care locuiesc în România, precum și străinii și apatrizii care au domiciliul sau reședința în România au dreptul la asistență socială, în condițiile legislației române, precum și ale reglementărilor Uniunii Europene și ale acordurilor și tratatelor la care România este parte.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) au dreptul de a fi informate asupra conținutului și modalităților de acordare a măsurilor și acțiunilor de asistență socială.

(3) Dreptul la asistență socială se acordă la cerere sau din oficiu, după caz, în conformitate cu prevederile legii.

Art. 5 - Sistemul național de asistență socială se întemeiază pe următoarele valori și principii generale:

- a) **solidaritatea socială**, conform căruia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație;

- b) **subsidiaritatea**, potrivit căruia, în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul;
- c) **universalitatea**, potrivit căruia fiecare persoană are dreptul la asistență socială în condițiile prevăzute de lege;
- d) **respectarea demnității umane**, potrivit căruia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi este respectat statutul individual și social și dreptul la intimitate și protecție împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual sau economic;
- e) **abordarea individuală**, potrivit căruia măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare de viață a fiecărui individ; acest principiu ia în considerare caracterul și cauza unor situații de urgență a abilităților individuale, condiției fizice și mentale, precum și nivelul de integrare socială a persoanei; suportul adresat situației de dificultate individuală privește inclusiv măsuri de susținere adresate membrilor familiei beneficiarului;
- f) **parteneriatul**, conform căruia autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private, organizațiile neguvernamentale, precum și instituțiile de cult recunoscute de lege, membrii comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoanele vulnerabile;
- g) **participarea beneficiarilor**, conform căruia beneficiarii participă la formularea și implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social și se implică activ în viața comunității, prin intermediul organizațiilor specifice mișcării asociative sau direct, prin activități voluntare desfășurate în folosul persoanelor vulnerabile;
- h) **transparența**, potrivit căruia se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice centrale și locale față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;
- i) **nediscriminarea**, potrivit căruia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, ori care au ca scop sau ca efect restrângerea folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

- j) **eficacitatea**, potrivit căruia utilizarea resurselor publice are în vedere îndeplinirea obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și obținerea celui mai bun rezultat în raport de efectul proiectat;
- k) **eficiența**, potrivit căruia utilizarea resurselor publice are la baza respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;
- l) **respectarea dreptului la autodeterminare**, potrivit căruia fiecare persoană are dreptul de a face propriile alegeri, indiferent de valorile sale sociale sau de alegerile de viață, asigurându-se că aceasta nu amenință drepturile sau interesele legitime ale celorlalți;
- m) **activizarea**, potrivit căruia măsurile de asistență socială au ca obiectiv final încurajarea ocupării, în scopul integrării /reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanei;
- n) **nesuprapunerea dreptului la beneficiile de asistență socială**, potrivit căruia pentru aceeași nevoie sau situație de risc social se poate acorda un singur beneficiu de același tip;
- o) **proximitatea**, conform căruia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață;
- p) **complementaritatea și abordarea integrată**, conform căruia, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural, etc;
- q) **concurența și competitivitatea**, conform căruia furnizorii de servicii sociale publici și privați, trebuie să se preocupe permanent de creșterea calității serviciilor acordate și să beneficieze de tratament egal pe piața serviciilor sociale;
- r) **egalitatea de șanse**, conform căruia beneficiarii, fără nici un fel de discriminare, au acces în mod egal la oportunitățile de împlinire și dezvoltare personală, dar și la măsurile și acțiunile de protecție socială;
- s) **confidențialitatea**, conform căruia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;
- t) **echitatea**, potrivit căruia toate persoanele care dispun de resurse socio-economice similare, pentru aceleași tipuri de nevoi, beneficiază de drepturi sociale egale;
- u) **focalizarea**, potrivit căruia beneficiile de asistență socială și serviciile sociale se adresează celor mai vulnerabile categorii de persoane și se acordă în baza testării veniturilor.

Art. 6 - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) **acreditarea** reprezintă un proces de certificare a respectării criteriilor, indicatorilor și standardelor de calitate reglementate;
- b) **ancheta socială** este o metodă de investigație întemeiată pe diferite tehnici de culegere și de prelucrare a informației, în scopul analizei situației sociale și economice a persoanelor, familiilor, grupurilor sau comunităților;
- c) **beneficiile de asistență socială** sunt măsuri de redistribuire financiară/materială destinate persoanelor sau familiilor care întrunesc condițiile de eligibilitate prevăzute de lege;
- d) **beneficiarul** reprezintă persoana care primește beneficii de asistență socială și/sau, după caz, servicii sociale;
- e) **comunitatea locală** reprezintă membrii organizați ai colectivității locale, formele de asociere a acestora, instituțiile administrației publice locale, precum și alte instituții publice ori private din domeniul educației, sănătății sau altele asemenea;
- f) **comunitatea terapeutică** este o modalitate de tratament pentru toate tipurile de abuzuri și reprezintă un mediu social compus din operatori, profesioniști, directori care, fiind un model de schimbare personală de succes sau simple modele de viață, servesc de ghid în procesul de recuperare. Toate activitățile sunt elaborate în scopul producerii schimbării terapeutice și educaționale la beneficiari și toți beneficiarii sunt mediatori ai acestor schimbări.
- g) **contractarea serviciilor sociale** reprezintă procedura de finanțare utilizată de autoritățile administrației publice locale în vederea achiziționării sau concesiunii, în baza unui contract, a serviciilor sociale; contractarea stă la baza externalizării, administrării și acordării serviciilor sociale către furnizorii privați de servicii sociale;
- h) **deficiența** reprezintă pierderea sau alterarea unei structuri sau funcții a organismului ;
- i) **dizabilitatea** este termenul generic pentru afectări, limitări ale activității și restricții în participare, în contextul interacțiunii dintre individul care are o problemă de sănătate și factorii contextuali în care se regăsește, respectiv factorii de mediu și personali.
- j) **dezvoltarea comunitară** reprezintă procesul prin care o comunitate își identifică anumite probleme prioritare, se implică și cooperează în rezolvarea lor, folosind preponderent resurse interne;
- k) **domiciliu** reprezintă locuința statornică sau cea principală a persoanei fizice, trecută și în cartea de identitate a persoanei, așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului;

- l) **eligibilitate** reprezintă setul de condiții obligatorii care trebuie să fie îndeplinite de către potențialul beneficiar pentru a putea fi selectat în vederea acordării beneficiilor de asistență socială și serviciilor sociale;
- m) **excluziune socială** reprezintă excluderea unei persoane/familii/grup social din viața obișnuită (comună) a societății din care face parte și dificultatea/imposibilitatea integrării acesteia datorită unor condiții sociale adverse;
- n) **găzduire** reprezintă asigurarea, de către instituțiile furnizoare de servicii sociale, a condițiilor de locuit și odihnă, pe o perioadă mai mare de 24 de ore;
- o) **gospodăria** reprezintă unitatea formată din mai multe familii și/sau persoane care locuiesc împreună, contribuie împreună la achiziționarea sau realizarea unor bunuri și a unor venituri din valorificarea acestora ori la consumul lor;
- p) **grup vulnerabil** desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, sărăcie, dependență de droguri, sau de alcool, etc;
- q) **handicapul** reprezintă un dezavantaj social, rezultat în urma unei deficiențe și/sau incapacități care limitează îndeplinirea de către individ a rolului așteptat de mediu; handicapul rezultă din limitarea posibilităților de participare egală, cu ceilalți indivizi, la viața comunității;
- r) **incapacitatea** reprezintă reducerea parțială sau totală a posibilității de a realiza o activitate motrică, cognitivă sau un comportament;
- s) **invaliditatea** reprezintă termenul utilizat pentru definirea pensiilor suținute din sistemul de asigurări sociale adresate persoanelor cu dizabilități care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă;
- t) **locuire** reprezintă faptul de a trăi pe raza unei unități administrativ teritoriale fără a deține o locuință principală sau secundară;
- u) **managementul serviciilor sociale** reprezintă gestionarea de către conducerea desemnată legal a activităților și resurselor materiale, umane și financiare ale serviciului/ instituției/ unității de asistență socială;
- v) **managementul de caz** reprezintă o metodă de coordonare și integrare a tuturor activităților destinate categoriilor de populații vulnerabile și defavorizate, de organizare și gestionare a măsurilor de asistență socială specifice, realizate de către diferiți specialiști în acord cu obiectivele stabilite în planurile de intervenție;

- w) **mediul social de viață** reprezintă mediul de viață și relațiile sociale personale, respectiv familia și /sau gospodăria, precum și mediul în care persoana lucrează, este educată și își desfășoară activitățile sociale obișnuite;
- x) **nevoia socială** reprezintă ansamblul de cerințe indispensabile fiecărei persoane pentru asigurarea condițiilor strict necesare de viață, în vederea asigurării participării sociale sau, după caz, a integrării sociale;
- y) **nevoia specială** reprezintă ansamblul de cerințe indispensabile pentru asigurarea integrării sociale a persoanelor care datorită afecțiunilor de sănătate, genetice sau dobândite pe parcursul vieții, prezintă o dizabilitate, precum și ale persoanelor care, din diverse motive de natură socială, sunt dezavantajate în dezvoltarea personală;
- z) **planul individualizat de asistență și îngrijire** este documentul elaborat de o echipă multidisciplinară cu participarea beneficiarului/reprezentantului său legal, în care sunt precizate serviciile furnizate beneficiarului;
- aa) **persoane fără adăpost** reprezintă o categorie socială formată din persoane singure sau familii care, din motive singulare sau cumulate de ordin social, medical, financiar-economic, juridic sau datorită unor situații de forță majoră, trăiesc în stradă, locuiesc temporar la prieteni sau cunoscuți, se află în incapacitate de a susține o locuință în regim de închiriere sau sunt în risc de evacuare, se află în instituții sau penitenciare de unde urmează ca, în termen de două luni, să fie externate, respectiv eliberate și nu au domiciliu ori reședință;
- bb) **persoane cu dizabilități** reprezintă acele persoane care au deficiențe fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale de durată, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere, pot îngreuna participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți; principalele bariere care limitează accesul cu șanse egale la viața societății sunt de atitudine și de mediu;
- cc) **persoane vârstnice** sunt persoanele care au împlinit vârsta standard de pensionare prevăzută de lege;
- dd) **procesul de incluziune socială/integrare socială** reprezintă ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurării participării active a persoanelor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății;
- ee) **protecția socială** se definește în contextul principiilor, valorilor și tradițiilor ce guvernează relațiile sociale dintre indivizi, grupuri, comunități și instituții în statele Uniunii Europene și

reprezintă un ansamblu de măsuri și acțiuni care au ca scop asigurarea unui anumit nivel de bunăstare și securitate socială pentru întreaga populație și în mod special pentru anumite grupuri sociale. Protecția socială cuprinde două componente de bază: asigurările sociale în sistem contributiv și asistența socială non-contributivă;

- ff) protecția specială a copilului** se definește ca fiind ansamblul de beneficii de asistență socială și servicii sociale, precum și programe, măsuri și acțiuni complementare destinate îngrijirii și dezvoltării copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi, sau a celui care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora;
- gg) reședința** reprezintă locul în care locuiește temporar cineva, sau după caz, locuința secundară;
- hh) sărăcia** reprezintă starea unei persoane/familie/grup/comunitate manifestată prin lipsa resurselor strict necesare cumpărării bunurilor și serviciilor considerate a asigura nivelul minim de trai într-o anumită perioadă de timp, raportat la condițiile socio-economice ale societății. Pragul de sărăcie reprezintă cuantificarea resurselor, iar standardele utilizate pentru stabilirea acestuia sunt influențate de nivelul general al costului vieții, precum și de specificul politicilor sociale adoptate;
- ii) situația de dificultate** este situația în care se poate afla o persoană care, la un moment dat, pe parcursul ciclului de viață, din cauze socio-economice, de sănătate și/sau care rezultă din mediului social de viață dezavantajat, și-a pierdut sau limitat propriile capacități de integrare socială; în situație de dificultate se pot afla familii, grupuri de persoane și comunități, urmare afectării majorității membrilor lor;
- jj) societatea civilă** este formată din persoane asociate sub diferite forme, pe baza unor interese comune, și care își dedică timpul, cunoștințele și experiența pentru a-și promova și apăra drepturile și interesele; formele asociative pot fi, în principal, asociații și fundații, organizații sindicale și patronale, organizații culturale și de cult, precum și grupuri comunitare informale.
- kk) standardul de cost** este costul minim aferent cheltuielilor anuale necesare furnizării serviciilor sociale, calculat pentru un beneficiar/pe tipuri de servicii sociale, potrivit standardelor minime de calitate și/sau altor criterii prevăzute de lege;
- ll) standardul minim de calitate** este un set de criterii aprobate prin acte normative obligatorii la nivel național a căror aplicare asigură un nivel minim, acceptabil de performanță al procesului de furnizare a serviciilor sociale;
- mm) structurile comunitare consultative** reprezintă asocierea formală sau informală a unor oameni de afaceri locali, preoți, cadre didactice, medici, consilieri locali, polițiști, etc. în

vederea sprijinirii autorităților administrației publice locale și furnizorilor de servicii sociale în soluționarea nevoilor de servicii sociale ale comunității.

nn) testarea mijloacelor reprezintă procedura de evaluare a veniturilor realizate și a bunurilor mobile și imobile deținute de persoană sau familie, necesare acoperirii nevoilor de consum ale acestora;

oo) venitul reprezintă totalitatea sumelor pe care persoana sau membrii familiei le realizează/primesc ca urmare a unei activități salarizate, independente sau agricole așa cum sunt acestea definite de Codul Fiscal, din valorificarea, folosirea, cedarea unor bunuri aflate în proprietate, precum și cele care provin din drepturi de asigurări sociale de stat, asigurări de șomaj, asistență socială, obligații legale de întreținere, alte indemnizații, alocații și ajutoare cu caracter permanent ori creanțe legale.

pp) violența în familie se referă la orice acțiune fizică sau verbală, săvârșită cu intenție de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiași familii, care provoacă o suferință fizică, psihică, sexuală sau un prejudiciu material.

CAPITOLUL II

SISTEMUL DE BENEFICII DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Secțiunea 1

Clasificarea beneficiilor de asistență socială

Art. 7 – Beneficiile de asistență socială reprezintă o formă de suplimentare sau de substituire a veniturilor individuale/familiale obținute din muncă, în vederea asigurării unui minim social acceptabil de trai, precum și o formă de sprijin în scopul promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții anumitor categorii de persoane ale căror drepturi sociale sunt prevăzute expres de lege.

Art. 8 – (1) Beneficiile de asistență socială, în funcție de condițiile de eligibilitate, se clasifică astfel:

- a)** beneficii de asistență socială selective, bazate pe testarea mijloacelor de trai ale persoanei singure sau familiei;
- b)** beneficii de asistență socială universale, acordate pentru anumite categorii de beneficiari, cu sau fără condiția de testare a mijloacelor de trai ale acestora.

(2) Testarea mijloacelor de trai ale persoanei singure/familiei, prevăzută la alin.(1) lit. a) are în vedere:

- a) **evaluarea veniturilor monetare** reprezentate de toate veniturile realizate, inclusiv cele care provin din drepturi de asigurări sociale de stat, asigurări de șomaj, obligații legale de întreținere, indemnizații, alocații și ajutoare cu caracter permanent și alte creanțe legale;
- b) **evaluarea bunurilor și a veniturilor potențiale** obținute prin valorificarea/utilizarea bunurilor mobile și imobile aflate în proprietate ori folosință.

(3) În funcție de scopul și natura lor, beneficiile de asistență socială se acordă fie doar în baza evaluării veniturilor monetare, fie în baza evaluării cumulate a veniturilor monetare, a bunurilor și a veniturilor potențiale.

Art. 9 - (1) Beneficiile de asistență socială, în funcție de scopul lor, se clasifică astfel:

- a) beneficii de asistență socială pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială;
- b) beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei;
- c) beneficii de asistență socială pentru sprijinirea persoanelor cu nevoi speciale;
- d) beneficii de asistență socială pentru situații deosebite.

(2) Beneficiile de asistență socială se acordă în bani sau în natură și cuprind alocații, indemnizații, ajutoare sociale și facilități.

(3) Facilitățile prevăzute la alin.(2) se acordă pentru anumite categorii de beneficiari și pot fi:

- a) facilități reprezentate de asigurarea plății unor contribuții de asigurări sociale și/ sau asimilarea unor perioade de contribuție;
- b) facilități de acces la mediul fizic, informațional și comunicațional.

(4) Facilitățile prevăzute la alin.(3) pot fi completate de facilități fiscale, acordate în condițiile legii.

(5) Ajutoarele în natură prevăzute la alin.(2) pot fi ajutoare materiale în bunuri de folosință individuală sau îndelungată și alimentare, acordate individual sau în cadrul unor programe destinate facilitării accesului la educație, sănătate, ocupare etc.

(6) În situația în care persoanele cărora li se acordă beneficiile de asistență socială prevăzute la alin.(1) se încadrează în muncă se întorc la activitatea profesională sau încep o activitate pe cont propriu, acestea pot beneficia, după caz, în condițiile prevăzute de legile speciale de:

- a) majorări ale beneficiului de asistență socială acordat, dacă se încadrează în condițiile de acordare;

- b) prelungirea perioadei de acordare a beneficiului de asistență socială cu maximum 3 luni din luna încadrării în muncă;
- c) stimulente pentru suplinirea unor servicii sociale etc.

(7) Refuzul unui loc de muncă, al participării la cursuri de formare/calificare/recalificare sau la alte măsuri active prevăzute de lege poate conduce la diminuarea cuantumului beneficiului de asistență socială sau la încetarea acestuia și interdicția de acordare a unui nou beneficiu de asistență socială pe o perioadă stabilită de lege.

(8) Angajatorii care încadrează în muncă persoane cărora li se acordă beneficii de asistență socială pot beneficia, în condițiile legii, de facilități fiscale sau de altă natură.

Art. 10 – În funcție de beneficiarul acestora, beneficiile de asistență socială pot fi:

- a) cu caracter individual, acordate persoanei singure sau unuia sau mai multor membri din familie a căror nevoie identificată constituie o situație particulară și necesită intervenție individualizată;
- b) cu caracter familial, acordate pentru creșterea calității vieții în familie și menținerea unui mediu familial propice realizării funcțiilor de bază ale acesteia.

Secțiunea a 2-a

Categoriile de beneficii de asistență socială

Art. 11 – Beneficiile de asistență socială pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială se acordă ocazional sau pe perioade determinate de timp și pot cuprinde următoarele categorii principale:

- a) ajutoare sociale susținute din bugetul de stat, acordate focalizat, pentru categoriile de populație aflate în risc de sărăcie;
- b) ajutoare sociale comunitare, susținute din bugetele locale acordate focalizat, ca măsuri individuale de suport pentru depășirea unor situații de dificultate temporare;
- c) ajutoare de urgență acordate pentru situații datorate calamităților naturale, incendiilor, accidentelor etc.;
- d) burse sociale și ajutoare financiare pentru facilitarea accesului la educație;
- e) ajutoare în natură alimentare și materiale, precum și programele de sprijin educațional pentru copiii și tinerii proveniți din familii defavorizate, susținute din bugetul de stat

și/sau bugetele locale, cum ar fi programe pentru suplimente alimentare, rechizite și uniforme școlare etc.;

- f) ajutorul pentru refugiați, acordat din bugetul de stat persoanelor care au obținut o formă de protecție în România, în condițiile prevăzute de lege ;
- g) facilități privind utilizarea mijloacelor de transport în comun, accesul la comunicare și informare, precum și alte facilități prevăzute de lege.

Art. 12 – Beneficiile pentru susținerea copilului și a familiei au în vedere nașterea, educația și întreținerea copiilor și cuprind următoarele categorii principale:

- a) alocații pentru copii;
- b) alocații pentru copiii lipsiți, temporar sau permanent, de ocrotirea părinților;
- c) indemnizații pentru creșterea copiilor;
- d) facilități.

Art. 13 – (1) Beneficiile de asistență socială pentru sprijinirea persoanelor cu nevoi speciale se acordă atât pentru asigurarea nevoilor de bază ale vieții, cât și în scopul promovării și garantării exercitării de către acestea a drepturilor și libertăților fundamentale și participării depline la viața societății.

(2) Principalele categorii de beneficii de asistență socială pentru sprijinirea persoanelor cu nevoi speciale sunt următoarele:

- a) alocații pentru persoanele cu dizabilități;
- b) indemnizații de îngrijire;
- c) facilități.

Art. 14 – (1) Nivelurile, respectiv cuantumul beneficiilor de asistență socială se stabilesc în raport de indicatorul social de referință prin aplicarea unui indice social de inserție.

(2) Indicatorul social de referință (ISR) reprezintă unitatea exprimată în lei la nivelul căreia se raportează beneficiile de asistență socială, suportate din bugetul de stat, acordate atât în vederea asigurării protecției persoanelor în cadrul sistemului de asistență socială, cât și în vederea stimulării persoanelor beneficiare ale sistemului de asistență socială pentru a se încadra în muncă.

(3) Valoarea indicatorului social de referință este cea prevăzută de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare și se modifică odată cu acesta.

(4) Indicele social de inserție (ISI) este coeficientul de multiplicare aplicabil indicatorului social de referință și se stabilește în raport cu tipul de familie, precum și cu scopul beneficiului de asistență socială.

(5) Nivelul beneficiilor de asistență socială cumulate de o persoană singură sau, după caz, de o familie nu poate depăși un coeficient raportat la valoarea indicatorului social de referință. Coeficientul se stabilește în funcție de tipul familiei și al beneficiilor de asistență socială la care aceasta sau membrii acesteia, respectiv persoana singură au dreptul, prin legea bugetară anuală.

Secțiunea a 3-a **Administrarea beneficiilor de asistență socială**

Art. 15 – (1) Statul acordă beneficiile de asistență socială prin autoritățile administrației publice centrale sau locale, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

(2) Beneficiile de asistență socială acordate de autoritățile administrației publice centrale, direct sau prin instituțiile aflate în subordinea acestora, se stabilesc în bani și au în vedere asigurarea unui standard minim de viață, măsurile financiare de politică familială, promovarea și garantarea exercitării de către persoanele cu nevoi speciale a drepturilor și libertăților fundamentale.

(3) Beneficiile de asistență socială acordate de autoritățile administrației publice locale se stabilesc în bani sau în natură și sunt măsuri complementare celor prevăzute la alin. (2), susținute din bugetele locale.

Art. 16 – (1) Dreptul la beneficii de asistență socială se acordă la cererea scrisă a persoanei îndreptățite, a reprezentantului familiei sau a reprezentantului legal al persoanei îndreptățite.

(2) Cererea este formularul tipizat care conține date privind componența familiei, veniturile realizate membrii acesteia, bunurile deținute, date referitoare la situația educațională și profesională a acestora, precum și informații referitoare la nevoile speciale și situațiile particulare în care aceștia se află.

(3) Cererea este obligatoriu însoțită de documentele doveditoare privind componența familiei, veniturile realizate de membrii acesteia sau de persoana singură, precum și orice alte documente privind situația membrilor familiei, prevăzute de lege.

(4) Pentru solicitarea beneficiilor de asistență socială finanțate din bugetul de stat, se utilizează un **formular unic de cerere**. Formularul unic de cerere se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

(5) Pentru beneficiile de asistență socială acordate din bugetele locale, autoritățile administrației publice locale utilizează formulare de cerere aprobate prin hotărâri ale consiliilor locale.

Art. 17 – (1) Cererea se depune și se înregistrează la autoritatea administrației publice locale în a cărei rază teritorială domiciliază, își are reședința sau după caz, locuiește/trăiește familia ori persoana singură care solicită unul sau mai multe beneficii de asistență socială.

(2) Pentru beneficiile de asistență socială plătite din bugetul de stat, cererea și documentele doveditoare se transmit până pe data de 5 a lunii următoare, pentru luna anterioară, la structura sau, după caz, la serviciul deconcentrat din subordinea plătitorului dreptului, pe bază de borderou al cărui model se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

(3) Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează de către autoritățile administrației publice centrale sau locale care plătesc dreptul, pe baza documentelor doveditoare ce însoțesc cererea, a informațiilor existente în alte baze de date, precum și a altor proceduri stabilite de lege.

(4) În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, **sistemul informatic integrat** va asigura verificarea datelor înscrise în cerere, precum și a altor informații referitoare la solicitant și situația socio-economică a acestuia.

(5) Începând cu data la care se împlinește termenul de 6 luni de la începerea funcționării sistemului informatic integrat, cererea se va depune fără a fi necesare documente doveditoare. Acestea se vor prezenta doar la solicitarea expresă a autorităților prevăzute la alin.(1) pentru stabilirea anumitor beneficii de asistență socială prevăzute de lege.

Art. 18 – (1) Soluționarea cererii se face în termen de maximum 30 zile de la înregistrarea acesteia, prin actul administrativ de aprobare sau respingere a dreptului emis de autoritatea administrației publice centrale sau locale care plătește dreptul.

(2) Verificarea îndeplinirii de către solicitant a condițiilor de acordare a dreptului se realizează pe baza actelor doveditoare, a informațiilor furnizate de celelalte baze de date deținute de autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și a altor proceduri stabilite de lege.

(3) În situația în care sunt îndeplinite condițiile legale, dreptul la beneficiile de asistență socială se deschide începând cu luna următoare depunerii cererii.

(4) Încetarea dreptului se face începând cu luna următoare celei în care nu mai sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

(5) Procedura de înregistrare și soluționare a cererii de acordare a serviciilor sociale și a beneficiilor de asistență socială se reglementează prin legi speciale.

Art. 19 – Plata beneficiilor de asistență socială se efectuează, în funcție de opțiunea titularului, prin mandat poștal, cont bancar, sau altă formă de plată, conform legii.

Art. 20 - (1) Plata beneficiilor de asistență socială se efectuează în luna curentă pentru luna anterioară, iar prima plată a acestora se efectuează în termen de maximum 30 zile de la stabilirea dreptului.

(2) În cazul achitării drepturilor de beneficii de asistență socială prin mandat poștal sau în cont bancar, ordonatorii principali de credite sau cu delegare, ordonatorii secundari/terțiari de credite încheie la nivel național, respectiv local convenții cu furnizorul de servicii poștale, cu respectarea prevederilor legale privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.

Art. 21 – (1) Pentru achitarea drepturilor se stabilește un comision de transmitere.

(2) În cazul achitării drepturilor în cont bancar, comisionul prevăzut la alin.(1) nu poate fi mai mare de 0,1% din drepturile achitate și va fi stabilit prin negociere, între autoritățile administrației publice centrale sau, după caz, locale și unitățile bancare.

(3) În cazul achitării drepturilor prin mandat poștal, comisionul prevăzut la alin.(1) se stabilește astfel:

- a) pentru drepturile cu caracter permanent asigurate din bugetul de stat, prin legea bugetară anuală;
- b) pentru drepturile asigurate din bugetele locale, la valoarea stabilită prin convenția încheiată de autoritățile administrației publice locale cu furnizorul de servicii poștale, dar nu mai mult decât procentul stabilit în condițiile lit. a);
- c) pentru drepturile ocazionale, indiferent de sursa de finanțare, la valoarea stabilită prin convenție.

(4) Condițiile de plată și fluxul financiar al plăților se stabilește prin Convenția încheiată între părți.

Secțiunea a 4-a

Definiții specifice

Art. 22 – (1) Prin **familie** se înțelege soțul și soția sau soțul, soția și copiii lor necăsătoriți, care au domiciliul ori reședința comună prevăzută în actele de identitate și care gospodăresc împreună.

(2) Se consideră familie și frații fără copii, care gospodăresc împreună și care nu au domiciliul sau reședința comună cu părinții.

(3) Se asimilează termenului familie, bărbatul și femeia necăsătoriți, cu copiii lor și ai fiecăruia dintre ei, care locuiesc și gospodăresc împreună, dacă aceasta se consemnează în ancheta socială.

(4) **Familia extinsă** desemnează copilul, părinții și rudele acestuia până la gradul IV inclusiv.

(5) Termenul **familie monoparentală** desemnează familia formată din persoana singură și copilul/copiii aflați în întreținere și care locuiesc împreună cu aceasta.

(6) Prin **persoana singură**, se înțelege persoana care se află în una dintre următoarele situații:

- a) este necăsătorită;
- b) este văduvă;
- c) este divorțată;
- d) al cărei soț/soție este declarat/declarată dispărut/dispărută prin hotărâre judecătorească;
- e) al cărei soț/soție este arestat/arestată preventiv pe o perioadă mai mare de 30 de zile sau execută o pedeapsă privativă de libertate și nu participă la întreținerea copiilor;
- f) nu a împlinit vârsta de 18 ani și se află în una dintre situațiile prevăzute la lit. a) – e);
- g) a fost numită tutore sau i s-au încredințat ori dat în plasament unul sau mai mulți copii și se află în una dintre situațiile prevăzute la lit. a)- c).

(7) Prin termenul **copil** se înțelege persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, în condițiile legii. În sensul prezentei legi, prin copil se înțelege:

- a) copilul provenit din căsătoria soților;
- b) copilul unuia dintre soți;
- c) copilul adoptat;
- d) copilul dat în plasament familiei sau persoanei;
- e) copilul pentru care s-a instituit tutela, potrivit legii;
- f) copilul pentru care s-a instituit curatela, potrivit legii;

Art. 23 – (1) Reprezentantul familiei este membrul familiei cu capacitate deplină de exercițiu al drepturilor civile, care solicită, în numele familiei, acordarea drepturilor la beneficii de asistență socială. Reprezentantul familiei se stabilește de către soți sau, în caz de neînțelegere între aceștia, de către autoritatea tutelară.

(2) În cazul familiei monoparentale, reprezentantul familiei este persoana singură.

(3) În cazul persoanei singure care are copii în întreținere și nu a împlinit vârsta de 18 ani, reprezentantul familiei este persoana singură dacă are capacitate deplină de exercițiu sau, după caz, reprezentantul legal/ocrotitorul legal al acesteia.

(4) **Reprezentantul legal** este persoana desemnată, în condițiile legii, să reprezinte interesul persoanei lipsite de capacitate deplină de exercițiu al drepturilor civile sau a persoanei lipsite de discernământ.

(5) **Reprezentantul legal al copilului** este părintele sau persoana desemnată potrivit legii să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile părintești față de copil.

Art. 24 – (1) Prin locuința de domiciliu sau reședință se înțelege construcția aflată în proprietate personală ori închiriată, sau asupra căreia exercită un drept de folosință în condițiile legii, cu dependențele, dotările și utilitățile necesare, format din una sau mai multe camere, care acoperă condițiile minimale de odihnă, preparare a hranei, educație și igienă ale persoanei singure sau familiei, conform anexei nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Se asimilează locuinței de domiciliu sau reședință și locuința de necesitate, precum și locuința socială, astfel cum sunt acestea definite potrivit prevederilor aceleiași legi.

(3) Prin locuință cu condiții improprii se înțelege locuința improvizată sau construcția cu destinație de locuință care nu îndeplinește cerințele minimale prevăzute la lit. A din anexa nr. 1 la Legea nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Prin **persoană fără locuință** se înțelege persoana care nu are stabilit un domiciliu sau reședință, nu deține o locuință principală sau, după caz, o locuință secundară, în condițiile legii.

Art. 25 – (1) Prin **livret de familie** se înțelege documentul care cuprinde componența familiei, filiația copiilor și situația lor juridică față de reprezentanții legali, așa cum este acesta stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.495/1997 privind conținutul, eliberarea și actualizarea livretului de familie, cu modificările ulterioare și reprezintă documentul doveditor privind componența familiei în vederea acordării prestațiilor sociale.

(2) Livretul de familie se eliberează cu ocazia căsătoriei sau la cerere.

(3) Actualizarea datelor din livretul de familie este obligatorie și se efectuează de către serviciul de stare civilă, pentru orice situație de stare civilă apărută ulterior emiterii acestuia.

Art. 26 – (1) **Titularul beneficiilor de asistență socială** este reprezentantul familiei sau, după caz, persoana îndreptățită.

(2) Pentru beneficiile de asistență socială cu caracter familial, beneficiarul este familia.

(3) Pentru beneficiile de asistență socială cu caracter individual, beneficiarul este persoana îndreptățită.

CAPITOLUL III

SISTEMUL DE SERVICII SOCIALE

Secțiunea 1

Definirea și clasificarea serviciilor sociale

Art. 27 – (1) Serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții.

(2) Serviciile sociale sunt servicii sociale de interes general și se organizează în forme/structuri diverse, în funcție de specificul activității/activităților derulate și de nevoile particulare ale fiecărei categorii de beneficiari.

Art. 28 – (1) Serviciile sociale au caracter proactiv și presupun o abordare comprehensivă a nevoilor persoanei, în relație cu situația socio-economică, starea de sănătate, nivelul de educație, mediul social de viață al acesteia.

(2) Pornind de la nevoile fiecărei persoane, serviciile sociale pot avea o adresabilitate mai largă, la nivel de grup sau comunitate.

(3) Pentru realizarea unor acțiuni sociale coerente, unitare și eficiente în beneficiul persoanei, serviciile sociale se pot organiza și acorda în sistem integrat cu serviciile de ocupare, de sănătate, de educație, precum și cu alte servicii sociale de interes general, după caz.

Art. 29 – Statul, prin politicile publice din domeniul serviciilor sociale, contribuie la promovarea, respectarea și garantarea drepturilor beneficiarilor la o viață independentă, împlinită și demnă, precum și la facilitarea participării acestora la viața socială, economică, politică și culturală.

Art. 30 – Clasificarea serviciilor sociale are la bază următoarele criterii:

- a) scopul serviciului;
- b) categoriile de beneficiari cărora li se adresează;
- c) regimul de asistare, respectiv regim rezidențial sau nerezidențial;
- d) locul de acordare;
- e) regimul juridic.

Art. 31 - (1) După scopul lor, serviciile sociale se clasifică în: servicii de asistență și suport pentru asigurarea nevoilor de bază ale vieții, servicii de îngrijire personală, de recuperare/reabilitare, de inserție/reinserție socială, etc.

(2) După categoriile de beneficiari, serviciile sociale se clasifică în servicii sociale destinate copilului și /sau familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, victimelor violenței în familie, persoanelor fără adăpost, persoanelor dependente de consumul de droguri și alte substanțe toxice, victimelor traficului de persoane, persoanelor private de libertate, precum și altor categorii de persoane aflate în situații de dificultate.

(3) După regimul de asistare, serviciile sociale se clasifică în:

- a) servicii cu cazare, pe perioadă determinată sau nedeterminată: centre rezidențiale, locuințe protejate, adăposturi de noapte, etc;
- b) servicii fără cazare: centre de zi, centre și/ sau unități de îngrijire la domiciliu, cantine sociale, servicii mobile de acordare a hranei, ambulanța socială, etc.

(4) După locul de acordare, serviciile sociale se asigură:

- a) la domiciliul beneficiarului;
- b) în centre de zi;
- c) în centre rezidențiale;
- d) la domiciliul persoanei care acordă serviciul;
- e) în comunitate.

(5) După regimul juridic al furnizorului, serviciile sociale pot fi organizate ca structuri publice sau private.

Art. 32 - (1) Serviciile de îngrijire personală se adresează persoanelor dependente care, ca urmare a pierderii autonomiei funcționale din cauze fizice, psihice sau mintale, necesită ajutor semnificativ pentru a realiza activitățile uzuale ale vieții de zi cu zi.

(2) Situația de dependență este o consecință a bolii, traumei și dizabilității și poate fi exacerbată de absența relațiilor sociale și a resurselor economice adecvate.

Art. 33 - (1) Ajutorul acordat pentru îndeplinirea activităților uzuale ale vieții zilnice privește două categorii de activități:

- a) activități de bază ale vieții zilnice, în principal : asigurarea igienei corporale, îmbrăcare și dezbrăcare, hrănire și hidratare, asigurarea igienei eliminărilor, transfer și mobilizare, deplasare în interior, comunicare;
- b) activități instrumentale ale vieții zilnice, în principal: prepararea hranei, efectuarea de cumpărături, activități de menaj și spălătorie, facilitarea deplasării în exterior și însoțire, activități de administrare și gestionare a bunurilor, acompaniere și socializare.

(2) Îngrijirea persoanei care necesită, pe o perioadă mai lungă de 60 de zile, ajutor pentru îndeplinirea activităților de bază și instrumentale ale vieții zilnice este definită ca îngrijire de lungă durată.

(3) Îngrijirea de lungă durată se asigură la domiciliul persoanei dependente și în centre rezidențiale.

Art. 34 – Serviciile de îngrijire personală se pot organiza și acorda integrat cu alte servicii, cum ar fi:

- a) servicii de îngrijire medicală;
- b) servicii de reabilitare și adaptare a ambientului: mici amenajări, reparații și altele asemenea;

- c) alte servicii de recuperare/reabilitare: kinetoterapie, fizioterapie, gimnastică medicală, terapie ocupațională, psihoterapie, psihopedagogie, logopedie, podologie și altele asemenea.

Art. 35 – Categoriile și tipurile de servicii sociale, activitățile și funcțiile aferente fiecărui tip de serviciu, precum și regulamentele cadru de organizare și funcționare se stabilesc prin Nomenclatorul Serviciilor Sociale, aprobat prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Secțiunea a 2-a Beneficiarii și furnizorii de servicii sociale

Art. 36 – (1) Beneficiază de servicii sociale persoanele și familiile aflate în situații de dificultate, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 4.

(2) Grupurile și comunitățile beneficiază de servicii sociale, în cadrul programelor de acțiune comunitară destinate prevenirii și combaterii riscului de marginalizare și excluziune socială.

Art. 37 - (1) Orice persoană dependentă are dreptul la servicii de îngrijire personală, acordate în funcție de nevoile individuale de ajutor, situația familială, socio-economică și mediul personal de viață.

(2) Beneficiarii serviciilor de îngrijire personală sunt persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilități și bolnavii cronici.

Art. 38 - (1) Furnizorii de servicii sociale sunt persoane fizice sau juridice, de drept public ori privat.

(2) Furnizori publici de servicii sociale pot fi:

- a) structurile specializate din cadrul/subordinea autorităților administrației publice locale, de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor;
- b) autoritățile administrației publice centrale sau alte instituții aflate în subordinea sau coordonarea acestora care au stabilite prin lege atribuții privind acordarea de servicii sociale pentru anumite categorii de beneficiari;
- c) unități sanitare, unități de învățământ și alte instituții publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate.

(3) Furnizori privați de servicii sociale pot fi:

- a) organizațiile neguvernamentale, respectiv asociații și fundații;
- b) cultele recunoscute de lege;
- c) persoane fizice autorizate în condițiile legii;
- d) filialele și sucursalele asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare;
- e) organizațiile societății civile care au atribuții privind înființarea și acordarea de servicii sociale prevăzute în propriul statut;
- f) orice altă persoană fizică sau juridică, prevăzută de lege, care realizează activități economice fără scop lucrativ;
- g) operatorii economici, în condiții speciale, prevăzute de lege.

Art. 39 – (1) Pentru a acorda servicii sociale pe teritoriul României, furnizorii de servicii sociale trebuie acreditați în condițiile legii.

(2) Acreditarea furnizorilor, precum și a serviciilor sociale acordate de aceștia se reglementează prin lege specială.

Secțiunea a 3-a

Organizarea și administrarea serviciilor sociale

Art. 40 – Responsabilitatea dezvoltării, administrării și acordării serviciilor sociale este partajată astfel:

- a) elaborarea politicilor publice, programelor și strategiilor naționale în domeniu, reglementarea, coordonarea și controlul aplicării lor, precum și evaluarea și monitorizarea calității serviciilor sociale se află în responsabilitatea autorităților administrației publice centrale;
- b) organizarea, administrarea și acordarea serviciilor sociale se află în responsabilitatea autorităților administrației publice locale, atribuții ce pot fi externalizate către sectorul neguvernamental, instituțiile de cult, alte persoane fizice și juridice de drept public sau privat, în condițiile legii;
- c) finanțarea serviciilor sociale se asigură din bugetul de stat, bugetul local, contribuția beneficiarului și/sau, după caz, a familiei acestuia, precum și din alte venituri extrabugetare.

Art. 41 – (1) Serviciile sociale se organizează și se acordă la nivel comunitar.

(2) Serviciile sociale au la bază identificarea și evaluarea nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup și elaborarea planurilor de intervenție pentru prevenirea, combaterea și soluționarea situațiilor de dificultate.

(3) Furnizorii de servicii sociale asigură activitățile prevăzute la alin.(2) prin asistenții sociali angajați în structurile proprii sau, în lipsa acestora, pot achiziționa serviciile acordate de asistenții sociali înregistrați cu cabinete individuale sau societăți civile profesionale de asistență socială.

(4) În situația în care, din cauze obiective, nu se pot angaja asistenți sociali sau achiziționa serviciile acestora, furnizorii de servicii sociale pot angaja lucrători sociali pentru realizarea activităților de identificare și, după caz, de evaluare a nevoilor persoanelor care solicită acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale.

Art. 42 – (1) Serviciile sociale acordate și administrate de către autoritățile administrației publice locale se înființează prin hotărâre a consiliului local/ județean și pot fi organizate ca structuri cu sau fără personalitate juridică.

(2) Structurile publice cu personalitate juridică sunt organizate ca instituții de asistență socială conduse de un director, sprijinit de un consiliu consultativ compus din reprezentanți ai beneficiarilor și ai partenerilor sociali din unitatea administrativ teritorială respectivă.

(3) Structurile publice fără personalitate juridică, se organizează ca unități de asistență socială în cadrul aparatului propriu al primarului, precum și în cadrul serviciului public de asistență socială din subordinea consiliului județean /consiliului local al sectorului Municipiului București.

(4) În scopul realizării unui management eficient, în cazul unităților de asistență socială responsabilitatea privind coordonarea și administrarea resurselor umane și materiale aferente serviciului respectiv este delegată șefului unității.

(5) Instituțiile și unitățile de asistență socială funcționează sub denumiri diverse cum ar fi centre de zi sau rezidențiale, locuințe protejate și unități protejate, complexe multifuncționale sau complexe de servicii, cantine sociale, servicii mobile de distribuție a hranei, etc.

Art. 43 - (1) Serviciile sociale înființate de furnizorii publici și privați se organizează la nivel teritorial astfel:

- a) servicii sociale de interes local, adresate beneficiarilor care trăiesc și locuiesc pe raza teritorială a comunei, orașului, municipiului și sectoarelor Municipiului București;

b) servicii sociale de interes județean, adresate beneficiarilor care trăiesc și locuiesc pe raza teritorială a județului.

(2) Serviciile sociale pot deservi beneficiari din mai multe județe învecinate, caz în care înființarea, organizarea și finanțarea acestora au la bază un contract de parteneriat care se aprobă prin hotărâri ale consiliilor județene partenere.

(3) Prevederile alin.(2) se aplică în mod corespunzător și în cazul serviciilor sociale de interes local care se adresează beneficiarilor din mai multe comune, orașe și municipii din cadrul aceluiași județ și sectoare ale Municipiului București.

(4) În scopul facilitării accesului egal la servicii sociale pentru toți beneficiarii, autoritățile administrației publice locale pot încheia, în condițiile legii, contracte de parteneriat public-privat cu furnizorii privați de servicii sociale sau public – public cu alți furnizori publici de servicii sociale.

Art. 44 – Serviciile sociale înființate de furnizorii privați se organizează la nivel teritorial în condițiile prevăzute la art. 43 alin.(1), cu respectarea standardelor de calitate, regulile generale de normare minimă de personal care stau la baza stabilirii standardelor de cost, precum și a prevederilor Nomenclatorului serviciilor sociale.

Secțiunea a 4-a

Procesul de acordare a serviciilor sociale

Art. 45 – (1) Serviciile sociale se acordă la solicitarea persoanei, a reprezentantului său legal după caz, precum și din oficiu.

(2) Solicitarea pentru acordarea de servicii sociale se adresează serviciului public de asistență socială organizat în subordinea autorităților administrației publice locale.

(3) Solicitarea pentru acordarea de servicii sociale poate fi adresată și direct unui furnizor privat de servicii sociale, situație în care, dacă se încheie un contract de prestări servicii cu persoana solicitantă, furnizorul are obligația de a informa, în scris, autoritatea administrativ- teritorială pe a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința beneficiarul serviciului respectiv.

Art. 46 - (1) Acordarea serviciilor sociale se realizează în baza unui contract, încheiat între furnizorul de servicii sociale și beneficiar, în care se stipulează serviciile acordate, drepturile și obligațiile părților, precum și condițiile de finanțare.

(2) Modelul contractului prevăzut la alin.(1) se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

(3) Fac excepție de la prevederile alin.(1) serviciile sociale acordate copiilor față de care s-a decis măsura plasamentului.

Art. 47 - Procesul de acordare a serviciilor sociale are următoarele etape principale:

- a) evaluarea inițială;
- b) elaborarea planului de intervenție;
- c) evaluarea complexă;
- d) elaborarea planului individualizat de asistență și îngrijire;
- e) implementarea măsurilor prevăzute în planul de intervenție și în planul individualizat;
- f) monitorizarea și evaluarea acordării serviciilor.

Art. 48 - (1) Evaluarea inițială și planul de intervenție sunt realizate de asistentul social sau, în lipsa acestuia, de personalul cu competențe în domeniul asistenței sociale din cadrul serviciului public de asistență socială din subordinea autorităților administrației publice locale.

(2) Evaluarea inițială are drept scop identificarea nevoilor individuale și familiale, în baza cărora este elaborat planul de intervenție.

(3) Planul de intervenție, realizat în condițiile alin.(2), se adresează persoanei și, după caz, familiei acesteia și cuprinde măsurile de asistență socială, respectiv serviciile recomandate pentru soluționarea situațiilor de nevoie sau risc social identificate, precum și beneficiile de asistență socială la care persoana are dreptul.

(4) În cadrul procesului de evaluare inițială, persoana primește gratuit informațiile referitoare la riscurile sociale și drepturile de protecție socială de care poate beneficia, precum și, după caz, consilierea necesară în vederea depășirii situațiilor de dificultate.

(5) Evaluarea inițială poate avea în vedere inclusiv realizarea diagnozei sociale la nivelul grupului și comunității și elaborarea planului de servicii comunitare.

Art. 49 – (1) În condițiile în care evaluarea inițială evidențiază existența unor nevoi speciale pentru a căror rezolvare se impune participarea unei echipe interdisciplinare și/sau implicarea altor instituții, se recomandă efectuarea evaluării complexe.

(2) Personalul de specialitate din cadrul echipelor interdisciplinare prevăzute la alin.(1), în activitatea de evaluare desfășurată, utilizează, de regulă, instrumente și tehnici standardizate, specifice domeniului propriu de activitate.

(3) Evaluarea complexă se efectuează în cadrul structurilor de specialitate organizate conform prevederilor legilor speciale.

Art. 50 – (1) Evaluarea complexă a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor care dezvoltă o incapacitate de muncă și a persoanelor vârstnice are drept scop identificarea detaliată a nevoilor persoanei și elaborarea unui program de suport strict individualizat care conține ansamblul de măsuri și servicii sociale, de educație, medicale, de recuperare și adaptare/readaptare necesar a fi acordate persoanei pentru facilitarea integrării/reintegrării sociale a acesteia.

(2) Procesul de evaluare complexă urmărește, în principal, următoarele aspecte:

- a) evaluarea capacităților fizice, mentale, psiho-intelectuale și senzoriale pentru încadrarea în grade de dizabilitate, invaliditate sau dependență, precum și stabilirea nivelului de afectare a autonomiei funcționale cu privire la abilitățile de realizare a activităților uzuale ale vieții zilnice, a abilităților de învățare și de adaptare la o viață independentă, precum și a capacității de îndeplinire a cerințelor unei profesii/ocupații;
- b) evaluarea familiei privind capacitatea acesteia de a asigura condițiile necesare creșterii, îngrijirii și educării copilului, precum și de a realiza obligațiile de întreținere ce îi revin, conform legii;
- c) evaluarea mediului fizic și social în care trăiește persoana și/sau familia;
- d) evaluarea gradului de inserție sau integrare socială;
- e) evaluarea potențialului persoanei de a se implica în acțiunile, programele și serviciile de sprijinire pentru depășirea situațiilor de dificultate;
- f) evaluarea percepției persoanei asupra propriilor nevoi, a vulnerabilității și consecințelor asupra siguranței și securității personale;

Art. 51 – (1) Pe baza rezultatelor evaluării complexe se stabilesc măsurile de protecție specială, serviciile de îngrijire de lungă durată și drepturile la beneficii de asistență socială sau alte prestații de asigurări sociale, după caz.

(2) Urmare evaluării complexe se elaborează un plan individualizat de îngrijire și asistență care, pentru a fi eficient și implementabil, trebuie să țină cont de aspecte privind:

- a) motivația persoanei de a solicita autorităților statului asistență și îngrijire;

- b) motivația persoanei de a participa activ la programele, măsurile de intervenție, serviciile sociale recomandate;
- c) consecințele negative asupra persoanei în cazul neacordării serviciilor sociale necesare;
- d) percepția proprie privind capacitatea funcțională, performanțele și resursele;
- e) capacitatea rețelei informale de a acorda servicii sociale;
- f) nevoile de suport ale personalului de asistență și îngrijire formală și informală;
- g) existența serviciilor sociale în comunitate, modul în care acestea pot răspunde nevoilor persoanei, precum și posibilitatea de acces a beneficiarului la serviciul respectiv.

Art. 52 - (1) Furnizarea serviciilor sociale se realizează în baza planului individualizat de asistență și îngrijire, elaborat de furnizorul de servicii sociale cu acordul și participarea beneficiarului și cu consimțământul formal al acestuia.

(2) În vederea monitorizării eficienței serviciilor sociale furnizate, precum și pentru stabilirea continuării intervenției sau scoaterii din evidență a cazului, situația beneficiarului se reevaluează periodic.

Art. 53 – (1) În cazul serviciilor de îngrijire personală la domiciliu, acordarea acestora se planifică și se programează în vizite zilnice sau vizite săptămânale sau lunare, repartizate la intervale regulate.

(2) Îngrijirea personală la domiciliu poate fi formală și informală:

- a) îngrijirea informală se asigură de membrii de familie, prieteni, vecini sau o altă persoană necalificată care își asumă responsabilitatea îngrijirii persoanei;
- b) îngrijirea formală se asigură de persoana calificată, certificată profesional, în condițiile legii.

(3) Persoana dependentă care necesită asistență și/sau supraveghere permanentă poate beneficia de îngrijire zilnică acordată la domiciliu de îngrijitorul formal pentru maximum 8 ore /zi, consecutive sau repartizate la intervale regulate pe parcursul zilei.

(4) Prin excepție de la prevederile alin.(3), îngrijirea personală acordată la domiciliu poate fi asigurată, pe o perioadă mai mare de 8 ore/zi, de îngrijitori informali calificați sau de îngrijitori formali numai în condițiile prevăzute expres de lege.

(5) Persoanele aflate în situația prevăzută la alin.(3), care solicită asistare în centre rezidențiale, au prioritate în cazul în care nu au familie sau familia acestora nu le poate asigura îngrijirea necesară.

(6) Serviciile de îngrijire care presupun ajutor pentru îndeplinirea activităților instrumentale ale vieții zilnice sunt acordate de îngrijitori informali și voluntari și, numai în lipsa acestora, de îngrijitori formali.

CAPITOLUL IV

MĂSURI INTEGRATE DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Secțiunea 1

Prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială

Art. 54 – (1) Persoanele și grupurile aflate în situație de sărăcie și deprivare materială sunt expuse, în cel mai înalt grad, riscului de excluziune socială.

(2) Măsurile de prevenire și combatere a sărăciei și riscului de excluziune socială se înscriu în cadrul general de acțiuni multidimensionale ale procesului de incluziune socială prin care se asigură oportunitățile și resursele necesare pentru participarea persoanelor vulnerabile în mod deplin la viața economică, socială și culturală a societății, precum și la procesul de luare a deciziilor care privesc viața și accesul lor la drepturile fundamentale.

(3) Pentru prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială, prin politicile publice inițiate, statul facilitează accesul persoanelor vulnerabile, la unele drepturi fundamentale, cum ar fi : dreptul la o locuință, la asistență socială și medicală, la educație, la un loc de muncă și instituie măsuri de sprijin conform nevoilor particulare ale persoanelor, familiilor și grupurilor defavorizate.

(4) Armonizarea politicilor destinate cunoașterii și prevenirii și combaterii situațiilor care determină sărăcia și riscul de excluziune socială se realizează în cadrul mecanismului național pentru promovarea incluziunii sociale, constituit conform legii, cu participarea autorităților administrației publice centrale și locale și reprezentanților organizațiilor societății civile.

Art. 55 – (1) Persoanele singure și familiile care nu dispun de resursele necesare pentru satisfacerea unui nivel de viață minimal au dreptul la beneficii de asistență socială și servicii sociale, acordate în funcție de nevoile identificate ale fiecărei persoane sau familii.

(2) Nivelul de viață minimal reprezintă limita exprimată în lei care asigură nevoile de bază cum ar fi: hrană, îmbrăcăminte, igienă personală și salubritatea locuinței, menținerea unei locuințe sau adăpost și se calculează în raport cu pragul sărăciei conform metodologiei utilizată la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene, stabilit în Strategia 2020.

Art. 56 – (1) Beneficiile de asistență socială pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială sunt destinate asigurării mijloacelor financiare minime necesare traiului zilnic, precum și suplimentării veniturilor sau mijloacelor persoanei ori familiei aflată în situația prevăzută la art. 55 alin.(1) și se bazează pe testarea mijloacelor de trai.

(2) Beneficiile de asistență socială acordate pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială sunt cele prevăzute la art. 11.

(3) Principala formă de sprijin pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială este venitul minim de inserție acordat din bugetul de stat ca diferență între nivelurile prevăzute de lege și venitul net al familiei sau al persoanei singure realizat sau obținut într-o anumită perioadă de timp, în scopul garantării unui venit minim fiecărei persoane din România.

Art. 57 - (1) Principalele categorii de servicii sociale având drept scop exclusiv prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială sunt adresate persoanelor și familiilor fără venituri sau cu venituri reduse, persoanelor fără adăpost, victimelor traficului de persoane, precum și persoanelor private de libertate.

(2) Familiile și persoanele singure fără venituri sau cu venituri reduse pot beneficia de o gamă diversificată de servicii sociale adaptate nevoilor individuale, cum ar fi servicii de consiliere și informare, servicii de inserție/ reinsertie socială, servicii de reabilitare și altele asemenea.

Art. 58 - (1) Serviciile sociale adresate persoanelor fără adăpost au drept scop asigurarea de găzduire pe perioadă determinată, asociată cu acordarea unor servicii de consiliere și de reinsertie sau reintegrare socială, în concordanță cu nevoile individuale identificate.

(2) Serviciile sociale acordate persoanelor fără adăpost reprezintă o componentă a politicilor publice de locuire și nu privesc asigurarea unei locuințe sociale sau facilitarea închirierii sau dobândirii unei locuințe proprii.

Art. 59 – (1) Autoritățile administrației publice locale au responsabilitatea înființării, organizării și administrării serviciilor sociale pentru persoanele fără adăpost.

(2) Pentru copiii străzii, pentru persoanele vârstnice singure sau fără copii și persoanele cu dizabilități care trăiesc în stradă, autoritățile administrației publice locale au obligația de înființa pe aria lor teritorială servicii sociale adecvate și adaptate nevoilor acestora.

(3) Pentru persoanele care trăiesc în stradă, autoritățile administrației publice locale au obligația de a organiza adăposturi de urgență pe timp de iarnă.

Art. 60 – (1) Serviciile sociale adresate persoanelor care trăiesc în stradă pot fi organizate ca:

- a) echipe mobile de intervenție în stradă sau servicii de tip ambulanța socială;
- b) adăposturi de noapte;
- c) centre rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată.

(2) În scopul prevenirii și combaterii riscului ca tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului să devină persoane fără adăpost, precum și pentru promovarea integrării sociale a acestora, autoritățile locale pot înființa centre multifuncționale care asigură condiții de locuit și de gospodărire pe perioadă determinată.

Art. 61 – (1) Serviciile sociale pentru persoanele care trăiesc în stradă se acordă gratuit sau, după caz, contra unei contribuții modice din partea beneficiarului.

(2) Calculul și nivelul contribuției beneficiarului, prevăzută la alin.(1), se stabilește (stabilesc) de către furnizorul public sau privat care administrează serviciile.

Art. 62 - (1) Persoanele fără venituri sau cu venituri reduse beneficiază de masă acordată de cantine sociale.

(2) Cantinele sociale sunt unități publice de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, înființate, organizate și administrate de autoritățile administrației publice locale, precum și de furnizori de servicii sociale privați.

(3) Cantinele sociale acordă masă caldă și rece, gratuit sau contra cost, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 63 - (1) Victimele traficului de persoane beneficiază de servicii sociale acordate pentru facilitarea reintegrării / reinsertiei sociale a acestora.

(2) Serviciile sociale acordate victimelor traficului de persoane sunt acordate în sistem integrat cu alte măsuri de protecție prevăzute de legislația specială și sunt gratuite.

Art. 64 – Serviciile sociale destinate victimelor traficului de persoane pot fi:

- a) centrele rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată care asigură: asistență, îngrijire și protecție;
- b) centre de zi care asigură, în principal: informare, consiliere, sprijin emoțional și social în scopul reabilitării și reintegrării sociale;
- c) servicii acordate în comunitate care constau în: servicii de asistență socială, suport emoțional, consiliere psihologică, consiliere juridică, orientare profesională, reinserție socială etc.

Art. 65 – (1) Persoanele private de libertate, aflate în custodia sistemului penitenciar, în vederea asigurării reintegrării lor sociale beneficiază gratuit de servicii sociale de consiliere educațională, socială, psihologică, acordate la nivelul așezămintelor de deținere, în sistem integrat cu activitățile și programele educative, psihologice și de asistență socială, de instruire școlară și formare profesională desfășurate în cadrul acestora.

(2) Furnizarea serviciilor de educație, consiliere psihologică și asistență socială în cadrul așezămintelor de deținere se realizează de către personalul specializat al acestora, cu participarea consilierilor de probațiune ori a furnizorilor publici sau privați de servicii sociale.

(3) Pe perioada detenției, persoana privată de libertate poate beneficia și de consiliere privind accesarea serviciilor sociale existente în comunitatea în care aceasta își va avea domiciliul sau reședința după liberare.

Secțiunea a 2-a

Asistența socială a copilului și familiei

Art. 66 – (1) Copilul are dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lui, în condițiile legii.

(2) Asigurarea creșterii și dezvoltării copilului se află în responsabilitatea părinților.

(3) Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea și menținerea relațiilor personale cu acesta, prin asigurarea creșterii, educării și întreținerii sale.

(4) Părinții copilului au dreptul să primească informațiile și asistența de specialitate necesare în vederea îngrijirii, creșterii și educării acestuia.

Art. 67 - (1) Statul asigură protecția copilului și garantează respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifică realizată de autoritățile/ instituțiile publice cu atribuții în domeniu.

(2) Copilul are dreptul să fie crescut alături de părinții săi în condiții care să-i permită dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

(3) Copilul are dreptul de a beneficia de măsuri de asistență socială, în funcție de situația sa personală și de situația socio-economică a familiei sau a persoanelor în întreținerea cărora se află.

(4) Pentru realizarea obligațiilor ce le revin față de copil, autoritățile administrației publice centrale și locale susțin familia prin acordarea de beneficii de asistență socială, precum și prin asigurarea de servicii sociale.

(5) Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de stat, precum și de orice persoană fizică sau juridică, publică sau privată.

Art. 68 – Măsurile de asistență socială pentru familie nu sunt acordate pentru compensarea sarcinilor specifice acesteia, ci ca forme de sprijin destinate, în principal, menținerii copilului în familie și depășirii unei situații de dificultate, reconcilierii vieții de familie cu viața profesională, încurajării ocupării pe piața muncii.

Art. 69 – (1) Beneficiile de asistență socială în bani destinate copilului și familiei pot fi acordate sub forma de alocații, indemnizații, stimulente financiare, facilități fiscale și alte facilități de natură financiară.

(2) Alocațiile, indemnizațiile și stimulentele cuprind:

a) alocații pentru copii destinate copilului din familie și copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților, cum ar fi: alocația de stat, alocația de plasament și alte alocații acordate în condițiile legii;

b) alocații, indemnizații și stimulente pentru familie, acordate în raport cu veniturile familiei și numărul de copii aflați în întreținere cum ar fi: indemnizația pentru creșterea copilului, stimulentele de inserție, alte alocații familiale și indemnizații.

Art. 70 - Copilul și familia beneficiază de servicii sociale diversificate, adaptate nevoilor și situațiilor de dificultate identificate.

Art. 71 - (1) Orice copil lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi are dreptul la protecție alternativă care constă în instituirea tutelei, măsuri de protecție specială și adopția.

(2) Protecția specială constă în instituirea măsurii plasamentului și acordarea de servicii sociale destinate îngrijirii și dezvoltării copilului până la dobândirea capacității depline de exercițiu a acestuia, acompaniate de beneficiile de asistență socială prevăzute de lege.

(3) Deciziile de separare a copilului de părinții săi sau de limitare a exercițiului drepturilor părintești sunt precedate obligatoriu de servicii sociale de informare și consiliere, de terapie și mediere adresate părinților.

(4) Tinerii care au beneficiat de măsuri de protecție specială și nu au posibilitatea revenirii în familie, aflați în situații de risc de excluziune socială pot beneficia, la cerere, de continuarea acordării unor măsuri de protecție specială pe o perioadă determinată, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

(5) Măsurile de protecție specială a copilului se stabilesc prin planul individualizat de protecție, întocmit, aplicat și monitorizat de către autoritățile/instituțiile abilitate de lege.

Art. 72 - (1) Copilul cu dizabilități are dreptul la măsuri de suport și de îngrijire, adaptate nevoilor sale.

(2) Copilul cu dizabilități și părinții acestuia, precum și persoanele cărora le-a fost dat în plasament, beneficiază de servicii sociale destinate facilitării accesului efectiv și fără discriminare al copilului cu dizabilități la educație, formare profesională, asistență medicală, recuperare, pregătire în vederea ocupării unui loc de muncă, la activități recreative, precum și la orice alte activități apte să le permită deplina integrare socială și dezvoltare personală.

(3) Copilul cu dizabilități are dreptul la servicii de îngrijire personală, stabilite în baza evaluării socio-psiho-medicale și a nevoilor individuale de ajutor pentru realizarea activităților uzuale ale vieții zilnice.

(4) Copilul cu dizabilități aflat în plasament la o familie sau persoană, la împlinirea vârstei de 18 ani, poate rămâne în grija acestora pe o perioadă de încă 3 ani.

(5) Măsura prevăzută la alin.(4) se aplică la solicitarea tânărului cu dizabilități și cu acordul familiei sau persoanei la care a fost dat în plasament.

Art. 73 - (1) Copilul care săvârșește fapte penale și nu răspunde penal beneficiază de măsuri de protecție specială, respectiv plasament și supraveghere specializată, precum și de servicii sociale destinate sprijinirii acestuia în procesul de reintegrare socială.

(2) Pe toată durata aplicării măsurilor destinate copilului care săvârșește fapte penale și nu răspunde penal, familia acestuia beneficiază de servicii sociale de consiliere și suport pentru facilitarea îndeplinirii obligațiilor prevăzute de lege pe perioada de supraveghere specializată.

Art. 74 - (1) Serviciile sociale din domeniul protecției copilului și familiei au ca principal obiectiv suportul acordat pentru asigurarea îngrijirii, creșterii, formării, dezvoltării și educării copilului în cadrul familiei.

(2) Principalele categorii de servicii sociale sunt:

- a)** servicii de prevenire a separării copilului de familie;
- b)** servicii de reconciliere a vieții de familie cu viața profesională;
- c)** servicii pentru copilul lipsit temporar sau definitiv de părinții săi;
- d)** servicii de sprijin pentru familiile aflate în situații de dificultate.

(3) Serviciile sociale prevăzute la alin.(2) pot fi acordate în instituții/unități de asistență socială, respectiv în centre de zi, centre rezidențiale, precum și la domiciliul familiei, la domiciliul persoanei care acordă îngrijire copilului sau în comunitate.

Art. 75 - (1) Furnizarea serviciilor sociale pentru copiii aflați în sistemul de protecție specială este gratuită.

(2) În cazul serviciilor sociale de tip familial, precum și al altor servicii sociale destinate copilului din familie, părinții suportă o parte din cheltuielile aferente acestora, achitând o contribuție stabilită în funcție de nivelul costului serviciului /beneficiar și de nivelul veniturilor pe membru de familie. Cuantumul contribuției, serviciile oferite, obligațiile și drepturile părților sunt înscrise în contractul de furnizare de servicii, încheiat între furnizor și părinte/reprezentantul legal al copilului.

Art. 76 – (1) Prevenirea și combaterea violenței în familie constituie o componentă a politicilor de protecție și asistență a familiei.

(2) Serviciile sociale destinate victimelor violenței în familie sunt acordate în sistem integrat cu celelalte măsuri de protecție legală, de asigurare a sănătății, de prevenire, identificare și sancționare a faptelor de violență în familie, prevăzute de legislația specială în domeniu.

Art. 77 - (1) Autoritățile administrației publice locale au responsabilitatea înființării, organizării, administrării și furnizării serviciilor sociale destinate prevenirii și combaterii violenței în familie.

(2) Pentru asigurarea unor servicii sociale eficiente, autoritățile administrației publice locale colaborează cu alte instituții și autorități cu competențe în acest domeniu, precum poliția, comandamentele de jandarmi județene, serviciile deconcentrate ale Ministerului Sănătății, instituțiile de învățământ, serviciile de medicină legală ș.a., în condițiile legii.

(3) Serviciile sociale dezvoltate în domeniul prevenirii violenței în familie se adresează cu prioritate victimelor, dar și agresorilor acestora.

Art. 78 - (1) Serviciile sociale destinate prevenirii și combaterii violenței în familie pot fi organizate ca centre de zi și rezidențiale, cu sau fără personalitate juridică, de interes local sau județean.

(2) Principalele categorii de servicii sociale organizate ca centre rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată sunt:

- a)** centre de primire în regim de urgență a victimelor violenței în familie;
- b)** centre de recuperare pentru victimele violenței în familie;
- c)** locuințe protejate.

(3) Principalele categorii de servicii sociale organizate ca centre de zi sunt:

- a)** centre de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;
- b)** centre pentru servicii de informare și sensibilizare a populației.

Art. 79 - Serviciile sociale destinate agresorilor familiari sunt organizate ca centre de zi care au drept obiectiv reabilitarea și reinsertia socială a acestora, prin asigurarea unor măsuri de educație, consiliere și mediere familială.

Secțiunea a 3-a **Asistența socială a persoanelor cu dizabilități**

Art. 80 – (1) Promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități reprezintă o obligație pentru autoritățile statului, pentru toate persoanele juridice de drept public și privat, precum și pentru toți cetățenii din România.

(2) Statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, are obligația de a asigura măsurile specifice de protecție și de asistență socială, în conformitate cu nevoile particulare ale persoanelor cu dizabilități, precum și în funcție de situația familială și socio-economică a acestora.

(3) În baza principiului asigurării de oportunități egale, autoritățile publice competente au obligația să asigure toate măsurile necesare destinate persoanelor cu dizabilități în scopul:

- a) accesului nemijlocit și neîngrădit la educație, sănătate, ocupare, precum și la toate tipurile de servicii publice de interes general și servicii sociale;
- b) facilitării participării active la viața comunității din care face parte persoana și a societății în general.

(4) Una dintre componentele prioritare ale protecției persoanelor cu dizabilități privește asigurarea și facilitarea accesului la dispozitive medicale destinate recuperării unor deficiențe organice sau funcționale.

Art. 81 - (1) Pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, autoritățile publice au obligația să includă nevoile speciale ale acestei categorii de persoane în toate politicile publice, strategiile și programele de dezvoltare regională, județeană sau locală, precum și în programele guvernamentale.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și orice persoană juridică de drept public sau privat au obligația de a asigura servicii de informare și documentare accesibile persoanelor cu dizabilități.

Art. 82 – (1) Persoanele cu dizabilități, în funcție de nivelul deficienței, gradul de afectare al funcțiilor și structurilor organismului, factorii de mediu și personali, incapacitatea manifestată se încadrează în grade de dizabilitate, reglementate prin legile speciale.

(2) În funcție de gradul de dizabilitate, situația familială și socio-economică, persoanele cu dizabilități beneficiază de alocații, indemnizații și facilități, precum și alte forme de sprijin financiar și în natură.

(3) În scopul susținerii necesităților zilnice de viață, persoanele cu dizabilități beneficiază de o alocație lunară care se acordă în cuantumuri diferențiate în raport cu veniturile proprii ale persoanei și gradul de dizabilitate al acesteia.

(4) Pentru asigurarea îngrijirii personale, persoana cu dizabilități, adult sau copil, aflată la domiciliul său ori al familiei sale are dreptul la o indemnizație de îngrijire, în funcție de gradul de dizabilitate și în condițiile stabilite prin legile speciale.

(5) Persoanele adulte, în funcție de gradul de dizabilitate, pot beneficia, în condițiile legii, de facilități fiscale și alte facilități, precum și de credite a căror dobândă se suportă din bugetul de stat pentru achiziționarea de autovehicule și pentru adaptarea locuinței conform nevoilor individuale.

(6) Beneficiază de măsurile prevăzute la alin. (5) și familia sau persoana care are în îngrijire cel puțin un copil cu dizabilități majore.

Art. 83 – Persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA, copii și adulți, au dreptul la o indemnizație lunară de hrană destinată asigurării unei alimentații corespunzătoare în completarea tratamentului de specialitate cu medicamente antiretrovirale.

Art. 84 - (1) Persoana cu dizabilități are dreptul, în baza evaluării socio-psiho-medicale, la servicii sociale organizate și acordate în condițiile legii.

(2) Serviciile sociale adresate persoanelor cu dizabilități se acordă la domiciliu, în centre rezidențiale sau în centre de zi, proiectate și adaptate nevoilor individuale ale persoanei asistate.

Art. 85 – (1) Autoritățile administrației publice locale au responsabilitatea înființării, organizării și finanțării sau cofinanțării serviciilor sociale adecvate nevoilor speciale de îngrijire, asistare, educare și formare, recuperare/reabilitare, inserție/reinserție socială ale persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu strategiile naționale, strategiile județene și planurile anuale proprii de acțiune.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a monitoriza situația tuturor persoanelor cu dizabilități care au domiciliul sau reședința pe aria lor teritorială și de a întreprinde toate demersurile în vederea facilitării reintegrării sociale a acestora în comunitate și a inserției pe piața muncii.

(3) În vederea asigurării continuității măsurilor de protecție, de asistare și îngrijire, autoritățile administrației publice locale instituie măsuri specifice de realizare a tranziției tânărului cu dizabilități din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități.

Art. 86 – (1) Evaluarea socio-psiho-medicală a persoanei cu dizabilități în vederea încadrării într-un grad de dizabilitate și stabilirii nevoilor de îngrijire personală se realizează de personal de specialitate din cadrul organelor de evaluare, constituite conform legii.

(2) Serviciile de îngrijire personală la domiciliu sau recomandarea de internare într-un centru rezidențial se înscriu în programul individual de reabilitare și integrare socială, elaborat în urma evaluării prevăzute la alin.(1).

Art. 87 – (1) Persoana cu dizabilități beneficiază de servicii de îngrijire personală la domiciliu, acordate de către îngrijitori formali sau informali.

(2) Îngrijitorii informali și formali beneficiază de facilități și servicii de suport, reglementate prin legislația specială.

Art. 88 - (1) Persoana cu dizabilitate gravă, în funcție de natura deficienței, gradul de dizabilitate precum și specificul nevoilor de îngrijire, poate fi asistată și îngrijită la domiciliu de un membru de familie angajat în calitate de îngrijitor formal, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Persoana cu dizabilități optează între indemnizația de îngrijire și serviciile acordate de îngrijitori formali.

Art. 89 – Autoritățile administrației publice locale au obligația de a înființa și organiza, cu prioritate, servicii de îngrijire la domiciliu destinate persoanelor cu dizabilități, precum și centre de zi adaptate nevoilor acestora, cum ar fi: centre de recuperare/readaptare, centre de inserție/reinserție socială, centre de socializare, centre de terapie ocupațională și alte terapii speciale, centre de asistare și îngrijire pe timpul zilei, ateliere protejate/unități protejate, ș.a.

Art. 90 - (1) Admiterea persoanelor cu dizabilități în centre rezidențiale se realizează numai în cazul în care asistarea, îngrijirea, recuperarea sau protecția acestora nu se pot realiza la domiciliu sau în cadrul altor centre de zi organizate în comunitate.

(2) Principalele categorii de centre rezidențiale pentru persoane cu dizabilități care asigură găzduire pe perioadă nedeterminată sau determinată sunt:

- a) centre de îngrijire și asistență;
- b) centre de recuperare și reabilitare;
- c) centre de integrare prin terapie ocupațională;
- d) centre respiro/centre de criză;
- e) locuințe protejate.

Art. 91 – (1) Persoanele adulte cu dizabilități asistate în centre rezidențiale sau susținătorii legali ai acestora, în funcție de veniturile personale, au obligația de a plăti o contribuție lunară de întreținere, stabilită în condițiile legii.

(2) Persoanele cu dizabilități care nu au venituri și nici susținători legali care să datoreze întreținerea acestora sau ale căror venituri nu permit asigurarea contribuției lunare, sunt asistate gratuit, costurile aferente fiind susținute din bugetele locale sau județene.

Art. 92 - (1) Autoritățile administrației publice centrale și locale au obligația să dezvolte servicii sociale integrate cu servicii și măsuri specifice de stimulare a ocupării, în vederea asigurării evaluării, orientării, formării și reconversiei profesionale a persoanelor cu dizabilități.

(2) Persoanele fizice și juridice de drept public sau privat, în calitate de angajatori au obligația de a crea toate condițiile necesare dobândirii și menținerii unui loc de muncă, precum și pentru promovarea profesională a persoanei cu dizabilități.

(3) Angajarea persoanei cu dizabilități se realizează pe piața liberă a muncii, la domiciliu și în forme protejate, respectiv loc de muncă protejat și unități protejate.

(4) Angajatorii persoanelor cu dizabilități beneficiază de facilități fiscale, precum și de alte drepturi acordate în condițiile legii.

Secțiunea a 4-a

Asistența socială a persoanelor vârstnice

Art. 93 - (1) Persoanele vârstnice reprezintă o categorie de populație vulnerabilă cu nevoi particulare, datorită limitărilor fiziologice și fragilității caracteristice fenomenului de îmbătrânire.

(2) Persoanele vârstnice, în funcție de situațiile personale de natură socio-economică, medicală și fiziologică, beneficiază de măsuri de asistență socială, în completarea prestațiilor de asigurări sociale pentru acoperirea riscurilor de bătrânețe și de sănătate.

Art. 94 - (1) Familia persoanei vârstnice are obligația de a asigura îngrijirea și întreținerea acesteia.

(2) Obligațiile prevăzute la alin.(1) se stabilesc astfel încât să nu afecteze veniturile considerate a fi minim necesare vieții curente a persoanei/persoanelor obligate la întreținere, precum și a copiilor acesteia/acestora.

(3) În situația persoanei vârstnice singure sau a cărei familie nu poate să asigure, parțial sau integral, îngrijirea și întreținerea acesteia, statul intervine prin acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale adecvate nevoilor strict individuale ale persoanei vârstnice.

Art. 95 - (1) Beneficiile de asistență socială se acordă persoanelor vârstnice care se găsesc în situații de vulnerabilitate, respectiv:

- a) nu realizează venituri proprii sau veniturile lor ori ale susținătorilor legali nu sunt suficiente pentru asigurarea unui trai decent și mediu sigur de viață;
- b) se află în imposibilitatea de a-și asigura singure activitățile de bază ale vieții zilnice, nu se pot gospodări singure și necesită asistență și îngrijire;
- c) nu au locuință și nici posibilitatea de a-și asigura condițiile de locuit pe baza resurselor proprii;
- d) se află în alte situații de urgență sau de necesitate, prevăzute de lege.

(2) Beneficiile de asistență socială pentru persoanele vârstnice sunt, în principal:

- a) beneficiile de asistență socială pentru prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excludere socială;
- b) indemnizații de îngrijire, acordate în condițiile legii;
- c) alocații sau contribuții pentru asigurarea calității serviciilor sociale, destinate acoperirii costurilor hranei în cantine sociale, în centrele rezidențiale de îngrijire, precum și pentru susținerea unor suplimente nutriționale;
- d) facilități privind transportul urban și interurban, telefon, radio-tv, achiziția de produse alimentare, bilete de tratament balnear sau pentru recreere, precum și a altor servicii;
- e) ajutoare pentru situații care pun în pericol viața și siguranța persoanei vârstnice, precum și pentru evitarea instituționalizării;
- f) ajutoare în natură precum: alimente, încălțăminte, îmbrăcăminte, medicamente și dispozitive medicale, materiale de construcții și altele asemenea.

Art. 96 - (1) În vederea prevenirii, limitării sau înlăturării efectelor temporare sau permanente ale unor situații care pot afecta viața persoanei vârstnice sau pot genera riscul de excludere socială, persoanele vârstnice au dreptul la servicii sociale.

(2) La procesul decizional privind dezvoltarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, autoritățile administrației publice centrale și locale au obligația de a consulta organismele reprezentative ale persoanelor vârstnice, constituite conform legii.

(3) Autoritățile administrației publice locale asigură gratuit servicii de informare și consiliere a persoanelor vârstnice cu privire la drepturile sociale ale acestora, precum și servicii de protecție juridică, după caz.

(4) În procesul de acordare a serviciilor sociale, furnizorii publici și privați au obligația de a implica persoana vârstnică precum și familia sau reprezentantul legal al acesteia și de a promova intervenția membrilor comunității și a voluntarilor.

Art. 97 - (1) Pentru a identifica și răspunde cât mai adecvat nevoilor sociale ale persoanelor vârstnice și condițiilor particulare în care aceștia se află, serviciile sociale se organizează cu prioritate la nivelul comunităților locale.

(2) Autoritățile administrației publice locale au responsabilitatea identificării și evaluării nevoilor persoanelor vârstnice, a organizării, planificării și asigurării finanțării sau cofinanțării serviciilor sociale, iar furnizorii de servicii sociale publici și privați au responsabilitatea acordării acestora cu respectarea standardelor de calitate.

Art. 98 – (1) Persoanele vârstnice dependente beneficiază de servicii de îngrijire personală acordate în concordanță cu gradul de dependență în care se află și nevoile individuale de ajutor, precum și în funcție de situația familială și veniturile de care dispun.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura serviciile de îngrijire personală acordate la domiciliu și în centre rezidențiale, pentru persoanele vârstnice dependente singure sau a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea.

Art. 99 - (1) Evaluarea autonomiei funcționale a persoanelor dependente și stabilirea gradelor de dependență se realizează în baza unor criterii standard, aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(2) Evaluarea autonomiei funcționale se realizează, de regulă, la domiciliul persoanei, de o echipa mobilă de evaluatori.

(3) Răspunderea privind corectitudinea datelor și a recomandărilor privind încadrarea în grade de dependență a persoanelor evaluate revine în mod solidar membrilor echipei de evaluatori.

(4) Evaluarea autonomiei funcționale, în cazul persoanelor asistate în unități sanitare cu paturi, se poate realiza și la patul bolnavului, la solicitarea medicului curant sau a asistentului social angajat al spitalului.

(5) Furnizarea serviciilor de îngrijire se realizează conform planului individualizat de asistență și îngrijire, elaborat de personal de specialitate, în baza recomandărilor formulate de echipa de evaluare.

Art. 100 - (1) Acordarea serviciilor de îngrijire personală la domiciliu a persoanelor vârstnice se realizează de către personal de îngrijire formal sau informal.

(2) Îngrijitorii informali și formali beneficiază de facilități și servicii de suport, iar membrii de familie care asigură îngrijirea persoanei vârstnice pot beneficia de indemnizații, servicii de consiliere și servicii de tip respiro, conform legii.

Art. 101 – Pentru menținerea în mediul propriu de viață și prevenirea situațiilor de dificultate și dependență, persoanele vârstnice beneficiază de servicii de consiliere, de acompaniere, precum și de servicii destinate amenajării sau adaptării locuinței, în funcție de natura și gradul de afectare a autonomiei funcționale.

Art. 102 - (1) Îngrijirea în centre rezidențiale a persoanelor vârstnice dependente poate fi dispusă numai în cazul în care îngrijirea la domiciliu a acestora nu este posibilă.

(2) Centrele rezidențiale destinate persoanelor vârstnice pot fi organizate ca:

- a) centre de îngrijire temporară;
- b) centre de îngrijire pe perioadă nedeterminată, respectiv cămine pentru persoane vârstnice;
- c) locuințe protejate, complex de servicii și alte tipuri de centre.

Art. 103 - (1) Persoanele vârstnice care dispun de venituri proprii au obligația de a plăti o contribuție lunară pentru asigurarea serviciilor de îngrijire personală la domiciliu și pentru asistarea și îngrijirea în centre rezidențiale.

(2) În situația în care persoana vârstnică nu are venituri sau nu poate achita integral contribuția lunară, suma aferentă acesteia sau diferența până la concurența valorii integrale a contribuției se asigură de către susținătorii legali ai persoanei vârstnice, în conformitate cu nivelul veniturilor acestora, calculat pe membru de familie, în cuantumul prevăzut de lege.

(3) Persoanele vârstnice care nu au venituri și nici susținători legali nu datorează contribuția lunară, aceasta fiind asigurată din bugetele locale în limitele hotărâte de autoritățile administrației publice locale.

Art. 104 - (1) Persoana vârstnică are dreptul la servicii de protecție juridică reprezentate de servicii de consiliere, asistare și reprezentare.

(2) Persoana vârstnică care încheie acte juridice translativ de proprietate, cu titlu oneros sau gratuit, în scopul întreținerii și îngrijirii personale, are dreptul la măsuri de protecție acordate în condițiile legii.

CAPITOLUL V

CONSTRUCȚIA INSTITUȚIONALĂ A SISTEMULUI NAȚIONAL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Secțiunea 1

Nivelul central

Art. 105 - (1) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale este autoritatea publică centrală care elaborează politica de asistență socială și promovează drepturile familiei, copilului, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități și ale oricăror alte persoane aflate în nevoie.

(2) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale stabilește strategia națională și sectorială de dezvoltare în domeniul social, coordonează și monitorizează implementarea acestora, susține financiar și tehnic programele sociale și exercită controlul asupra acordării beneficiilor de asistență socială și serviciilor sociale.

(3) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale are responsabilitatea aplicării unitare, la nivel teritorial, a legislației și a strategiilor naționale din domeniul asistenței sociale.

(4) În elaborarea strategiei naționale și sectoriale, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale se consultă cu autoritățile publice centrale și locale care au responsabilități în finanțarea și acordarea serviciilor sociale, precum și cu reprezentanți ai societății civile cu activități în domeniu.

(5) În exercitarea atribuțiilor sale, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale colaborează cu celelalte ministere și organe de specialitate din subordinea Guvernului, cu alte instituții publice și cu organisme de drept privat.

(6) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale poate constitui structuri executive sau consultative în scopul implementării și monitorizării politicilor sociale, precum și a programelor de dezvoltare în domeniu.

Art. 106 - În vederea realizării rolului său în domeniul asistenței sociale, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale îndeplinește următoarele funcții:

- a) de autoritate de stat, prin care se asigură exercitarea controlului aplicării unitare și respectării reglementărilor legale în domeniu;
- b) de strategie, prin care se stabilesc obiectivele și direcțiile prioritare de dezvoltare a sistemului de asistență socială, în concordanță cu politicile sociale stabilite de Guvern;
- c) de reglementare, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional necesar pentru realizarea obiectivelor strategice în domeniul asistenței sociale;
- d) de coordonare, prin care se asigură funcționarea unitară și eficientă a sistemului de asistență socială;
- e) de reprezentare, prin care se asigură, în numele statului român, reprezentarea pe plan intern și extern;
- f) de administrare, prin care se asigură gestionarea resurselor umane, materiale și financiare.

Art. 107 - În domeniul asistenței sociale, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale îndeplinește următoarele atribuții principale:

- a) elaborează politicile publice, strategiile, precum și programele de dezvoltare unitară a sistemului;
- b) stabilește obiectivele prioritare și direcțiile de acțiune ale politicilor specifice;
- c) elaborează proiecte de acte normative, norme metodologice și alte reglementări privitoare la organizarea, funcționarea și dezvoltarea sistemului de asistență socială;
- d) inițiază și susține proiecte-pilot pentru implementarea programelor specifice;
- e) monitorizează, evaluează și controlează aplicarea reglementărilor legale;
- f) finanțează beneficiile de asistență socială acordate din bugetul propriu;
- g) elaborează, propune și monitorizează indicatorii sociali din domeniu;
- h) inițiază și asigură participarea la programe de formare profesională a personalului cu atribuții în domeniu;
- i) identifică prioritățile de dezvoltare a serviciilor sociale pe categorii de beneficiari și tipuri de nevoi în baza cărora elaborează politicile publice, strategiile și programele sociale adresate persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, victimelor violenței în familie, persoanelor fără adăpost, persoanelor și familiilor afectate de sărăcie, precum și altor categorii de persoane aflate în nevoie;

- j) colectează și prelucrează datele și informațiile referitoare la beneficiari, furnizori și serviciile sociale acordate, la nivel național;
- k) monitorizează implementarea strategiilor autorităților administrației publice locale privind dezvoltarea de servicii sociale;
- l) elaborează standardele de cost pentru serviciile sociale și monitorizează respectarea lor de către furnizorii publici;
- m) elaborează criteriile, indicatorii de performanță și standardele de calitate privind serviciile sociale, monitorizează și controlează respectarea lor de către furnizorii publici și privați;
- n) elaborează, finanțează și implementează programe de interes național destinate dezvoltării și sustenabilității serviciilor sociale;
- o) elaborează și implementează programe și proiecte finanțate din fonduri structurale și alte fonduri internaționale;
- p) acordă subvenții pentru dezvoltarea serviciilor sociale, în condițiile legii;
- q) finanțează cheltuielile cu lucrări de construcții, reparații, modernizări și amenajări efectuate la centrele de servicii sociale, în condițiile legii;
- r) coordonează metodologic activitatea serviciilor publice de asistență socială de la nivel teritorial și colaborează permanent cu autoritățile administrației publice locale;
- s) colaborează și desfășoară acțiuni și programe comune cu furnizorii privați de servicii sociale;
- t) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.

Art. 108 – (1) Activitățile de stabilire și plată a beneficiilor de asistență socială asigurate din bugetul de stat alocat Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, precum și a prestațiilor bănești suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, acordate în vederea asigurării protecției persoanelor în cadrul sistemului asigurărilor pentru șomaj se realizează de către Agenția Națională pentru Prestații Sociale, denumită în continuare ***Agenție***.

(2) Agenția este organ de specialitate cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale și are drept scop crearea unui sistem unitar privind administrarea procesului de acordare a beneficiilor de asistență socială și a prestațiilor destinate acoperirii riscului de șomaj.

(3) În vederea îndeplinirii atribuțiilor care îi revin, Agenția își desfășoară activitatea prin agențiile pentru prestații sociale județene, respectiv a municipiului București, denumite în continuare ***agenții teritoriale***.

(4) Agențiile teritoriale pot înființa filiale locale, cu sau fără personalitate juridică, în funcție de numărul și de categoriile de persoane beneficiare, precum și de complexitatea activității la nivel teritorial.

(5) Organizarea, funcționarea și finanțarea Agenției se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Art. 109 – (1) Evaluarea, monitorizarea și controlul activităților din domeniul asistenței sociale, la nivelul autorităților administrației publice centrale și locale, persoanelor juridice de drept public și privat, precum și persoanelor fizice, se realizează de către **Inspekția socială**.

(2) Personalul Inspekției sociale este format din inspektori sociali, funcționari publici și personal angajat în baza unui contract de muncă.

(3) Inspektorii sociali reprezintă personalul de specialitate care își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul țării și beneficiază de statutul specific personalului cu atribuții de inspekție și control.

(4) În realizarea atribuțiilor prevăzute la alin.(1), inspektorii sociali efectuează evaluarea, monitorizarea și controlul respectării legislației în vigoare din domeniul asistenței sociale, monitorizarea și controlul respectării criteriilor, standardelor și indicatorilor în baza cărora se acreditează furnizorii și serviciile sociale, constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege.

(5) Inspekția socială stabilește anual, prin planurile de inspekție, temele de evaluare, monitorizare și control, precum și misiuni specifice de control în scopul reducerii erorii, fraudei și corupției.

(6) Modul de funcționare la nivel național, precum și atribuțiile specifice Inspekției sociale se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Art. 110 - (1) Pentru eficientizarea procesului de elaborare și implementare a politicilor sociale la nivel național Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale organizează Observatorul Social.

(2) Observatorul Social are rolul de a analiza la nivel național datele privind sărăcia și excluziunea socială, de a identifica factorii care contribuie la incluziunea socială, de a elabora rapoartele naționale în domeniu, precum și de a formula recomandări și propuneri în vederea eficientizării procesului de luare a deciziilor în domeniul incluziunii sociale.

(3) Observatorul Social face parte din mecanismul național de implementare a procesului de incluziune socială și cooperează cu autoritățile publice centrale și locale, cu toate formele de

organizare ale societății civile participante la acest mecanism și cu institutele de cercetare și universități.

(4) Organizarea, funcționarea și finanțarea Observatorului Social se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Art. 111 – (1) În scopul facilitării accesului persoanelor care suferă de afecțiuni invalidante la drepturile de asistență și protecție socială prevăzute de lege, se înființează Institutul Național de Evaluare a Dizabilității, denumit în continuare *Institut*, ca structură unică de evaluare a dizabilității și de încadrare în grade de dizabilitate, de invaliditate, precum și de stabilire a gradelor de dependență în scopul acordării serviciilor de îngrijire personală.

(2) Institutul este organizat ca instituție de drept public, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

(3) Institutul funcționează cu o structură centrală și structuri deconcentrate înființate la nivel județean și al sectoarelor Municipiului București.

(4) Institutul dispune de personal de specialitate format din profesioniști cu mai multe calificări și competențe: medici, psihologi, asistenți sociali, kinetoterapeuți, fizioterapeuți, ergoterapeuți, etc.

(5) Evaluarea autonomiei funcționale a persoanelor cu afecțiuni invalidante se realizează în baza unor criterii elaborate în concordanță cu clasificările și modelul funcționării și dizabilității, prevăzute în Clasificarea Internațională a Funcționării, Sănătății și Dizabilității.

(6) Institutul are, în principal, următoarele atribuții:

- a) primește și analizează cererile și documentele solicitate pentru realizarea evaluării persoanei;
- b) realizează evaluarea stării de sănătate a persoanei și a nivelului de afectare a integrității funcționale și structurale a organismului;
- c) evaluează factorii de mediu și factorii personali, precum și abilitățile de realizare a activităților de bază și instrumentale ale vieții;
- d) stabilește gradul de limitare funcțională, în baza căreia persoana poate fi încadrată în grade de dizabilitate, grade de invaliditate și grade de dependență, precum și programele de recuperare/reabilitare, precum și cele de terapii speciale;
- e) elaborează programele de recuperare/reabilitare, de terapii specifice, de îngrijire și asistență.

(7) Organizarea și funcționarea Institutului Național de Evaluare a Dizabilității se reglementează prin lege specială.

Art. 112 – Ministerele și celelalte organe ale administrației publice centrale de specialitate asigură aplicarea măsurilor de asistență socială specifice domeniului propriu de activitate, prevăzute de lege.

Secțiunea a 2-a

Nivelul local

Secțiunea a 2-a

Nivelul local

Art. 113 - (1) Pentru asigurarea aplicării politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, autoritățile administrației publice locale au atribuții privind administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale.

(2) În domeniul administrării și acordării beneficiilor de asistență socială, au următoarele atribuții principale:

- a) asigură și organizează activitatea de primire a solicitărilor privind beneficiile de asistență socială;
- b) pentru beneficiile de asistență socială acordate bugetul de stat realizează colectarea lunară a cererilor și transmiterea acestora către agențiile teritoriale;
- c) verifică îndeplinirea condițiilor legale de acordare a beneficiilor de asistență socială, conform procedurilor prevăzute de lege sau, după caz, stabilite prin hotărâre a consiliului local și pregătește documentația necesară în vederea stabilirii dreptului la măsurile de asistență socială;
- d) întocmește dispoziții de acordare/ respingere sau, după caz, de modificare/ suspendare/ încetare a beneficiilor de asistență socială acordate din bugetul local și le prezintă primarului pentru aprobare;
- e) comunică beneficiarilor dispozițiile cu privire la drepturile și facilitățile la care au dreptul, potrivit legii;

- f)** urmărește și răspunde de îndeplinirea condițiilor legale de către titularii și beneficiarii beneficiilor de asistență socială;
 - g)** efectuează sondaje pentru depistarea precoce a cazurilor de risc de excluziune socială sau a altor situații de necesitate a membrilor comunității și, în funcție de situațiile constatate, propune măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;
 - h)** realizează activitatea financiar-contabila privind beneficiile de asistență socială administrate;
 - i)** elaborează și fundamentează propunerea de buget pentru finanțarea beneficiilor de asistență socială;
 - j)** îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.
- (3)** În domeniul organizării, administrării și acordării serviciilor sociale, au următoarele atribuții principale:
- a)** elaborează, în concordanță cu strategiile naționale și nevoile locale identificate, strategia județeană/locală de dezvoltare a serviciilor sociale, pe termen mediu și lung și răspunde de aplicarea acesteia;
 - b)** elaborează planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului județean/consiliului local/Consiliului General al Municipiului București, care cuprind date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare;
 - c)** inițiază, coordonează și aplică măsurile de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;
 - d)** realizează identificarea familiilor și persoanelor aflate în dificultate, precum și a cauzelor care au generat situațiile de risc de excluziune socială;
 - e)** realizează atribuțiile prevăzute de lege în procesul de acordare a serviciilor sociale;
 - f)** încheie contractele de parteneriat pentru sprijinirea financiară și tehnică a autorităților administrației publice locale de la nivelul județului, pentru susținerea dezvoltării serviciilor sociale;
 - g)** propune înființarea serviciilor sociale de interes județean/local;
 - h)** colectează, prelucrează și administrează datele și informațiile privind beneficiarii, furnizorii publici și privați și serviciile administrate de aceștia, existente la nivel județean/local;
 - i)** monitorizează și evaluează serviciile sociale de la nivel județean/local;

- j) elaborează și implementează proiecte cu finanțare națională și internațională în domeniul serviciilor sociale;
- k) elaborează proiectul de buget anual pentru susținerea serviciilor sociale în conformitate cu planul anual de acțiune și asigură finanțarea/co-finanțarea acestora;
- l) asigură informarea și consilierea beneficiarilor, precum și informarea populației de la nivel județean/local, privind drepturile sociale și serviciile sociale disponibile;
- m) furnizează și administrează serviciile sociale adresate copilului, familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, precum și tuturor categoriilor de beneficiari prevăzute de lege;
- n) planifică și realizează activitățile de informare, formare și îndrumare metodologică, în vederea creșterii performanței personalului care administrează și acordă servicii sociale la nivel județean;
- o) colaborează permanent cu organizațiile societății civile care reprezintă interesele diferitelor categorii de beneficiari;
- p) organizează și realizează activitățile specifice contractării serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați;
- q) încheie, în condițiile legii, contracte și convenții de parteneriat, contracte de finanțare, contracte de subvenționare pentru înființarea, administrarea, finanțarea și co-finanțarea de servicii sociale;
- r) monitorizează financiar și tehnic contractele prevăzute la lit.q);
- s) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.

Art. 114 - (1) În aplicarea atribuțiilor prevăzute la art.113 autoritățile administrației publice locale înființează structuri specializate denumite servicii publice de asistență socială și organizează, în aparatul de specialitate al consiliului județean/al primarului, compartimentul responsabil cu contractarea serviciilor sociale.

(2) Serviciile publice de asistență socială se organizează în subordinea consiliilor județene, consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București și Consiliului General al Municipiului București, la nivel de direcție generală.

(3) Serviciile publice de asistență socială se organizează în subordinea consiliilor locale ale municipiilor și orașelor, la nivel de direcție.

(4) La nivelul comunelor serviciile publice de asistență socială se organizează ca un compartiment funcțional în aparatul de specialitate al primarului.

(5) Regulamentele-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și structura orientativă de personal a acestora se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Art. 115 – (1) Autoritățile administrației publice locale de la nivelul județelor realizează atribuțiile prevăzute la art. 113 astfel:

- a) prin serviciile publice de asistență socială, pentru atribuțiile prevăzute la alin.(2) lit. a), f), h) și i) pentru beneficiile de asistență socială asigurate din bugetul propriu, stabilite prin hotărâre a lui județean și, după caz, a celor prevăzute în legile speciale;
- b) prin serviciile publice de asistență socială, pentru atribuțiile prevăzute la alin.(3) lit. a) – o) și lit. s);
- c) prin compartimentul responsabil cu contractarea serviciilor sociale, pentru atribuțiile prevăzute la alin.(3) lit. p) - r).

(2) Pe lângă atribuțiile prevăzute la alin.(1) autoritățile administrației publice locale de la nivelul județelor realizează:

- a) coordonarea înființării și organizării serviciilor sociale, în concordanță cu nevoile și situațiile de dificultate identificate, pentru a se realiza o acoperire echitabilă a dezvoltării acestora pe întreg teritoriul județului;
- b) acordarea de sprijin autorităților administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor de pe raza teritorială a județului, în scopul planificării, dezvoltării și organizării serviciilor sociale de interes local;
- c) înființarea și administrarea bazei de date referitoare la toți furnizorii publici și privați de servicii sociale de la nivel județean.

Art. 116 - (1) Autoritățile administrației publice locale de la nivelul municipiilor, orașelor, comunelor, precum și sectoarelor municipiului București, realizează atribuțiile prevăzute la art. 113 astfel:

- a) prin serviciile publice de asistență socială, respectiv compartimentele funcționale pentru atribuțiile prevăzute la alin.(2) și alin (3) lit. a) – o) și lit. s);
- b) prin compartimentul responsabil cu contractarea serviciilor sociale, pentru atribuțiile prevăzute la alin.(3) lit. p) - r).

(2) Pe lângă atribuțiile prevăzute la alin.(1), autoritățile administrației publice locale de la nivelul municipiilor, orașelor, comunelor, precum și sectoarelor municipiului București au obligația

de a transmite serviciului public de asistență socială de la nivel județean, respectiv al Consiliului General al Municipiului București strategiile locale și planurile anuale de acțiune, precum și datele și informațiile colectate la nivel local privind beneficiarii, furnizorii publici și privați și serviciile administrate de aceștia.

Art. 117 - (1) Consiliul General al Municipiului București realizează atribuțiile prevăzute la art. 113 astfel:

- a) prin serviciul public de asistență socială, pentru atribuțiile prevăzute la alin.(2) lit. a), f), h) și i) pentru beneficiile de asistență socială asigurate din bugetul propriu, stabilite prin hotărâre a consiliului general și, după caz, a celor prevăzute în legile speciale;
- b) prin serviciul public de asistență socială, pentru atribuțiile prevăzute la alin.(3) lit. a) – o) și lit. s);
- c) prin compartimentul responsabil cu contractarea serviciilor sociale, pentru atribuțiile prevăzute la alin.(3) lit. p) - r).

(2) Pe lângă atribuțiile prevăzute la alin.(1), Consiliul General al Municipiului București asigură:

- a) colaborarea cu serviciile publice de asistență socială de la nivelul sectoarelor, precum și cu furnizorii de servicii sociale publici sau privați și alte organizații ale societății civile care reprezintă interesele beneficiarilor, în vederea facilitării accesului echitabil al tuturor cetățenilor capitalei la serviciile sociale existente pe raza teritorială a întregului municipiu;
- b) avizarea strategiilor de dezvoltare a serviciilor sociale de la nivel de sector;
- c) inițierea și aplicarea programelor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială, soluționarea urgențelor sociale și dezvoltarea proiectelor de servicii sociale destinate, în principal, categoriilor de persoane ale căror nevoi nu sunt acoperite de serviciile create la nivelul sectoarelor municipiului București;
- d) înființarea, organizarea și acordarea serviciilor sociale de interes local pentru persoanele care trăiesc pe raza teritorială a municipiului București, fără a avea domiciliul/reședința într-un sector.

Art. 118 – (1) Strategiile de dezvoltare a serviciilor sociale județene și a municipiului București se elaborează pe termen mediu, respectiv pe o perioadă de 5 ani, precum și pe termen lung, respectiv pe o perioadă de 10 ani și cuprind măsurile și acțiunile din domeniu, planificarea acestora și buget estimativ.

(2) Strategiile de dezvoltare a serviciilor sociale prevăzute la alin.(1) se dezbate și se avizează de către Comisiile județene de incluziune socială și a municipiului București, anterior aprobării lor prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București.

(3) Comisiile județene de incluziune socială și cea a municipiului București sunt constituite la nivelul instituției prefectului și funcționează în cadrul mecanismului național pentru promovarea incluziunii sociale în România aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(4) Autoritățile administrației publice locale de la nivelul sectoarelor municipiului București elaborează propriile strategii de dezvoltare a serviciilor sociale care sunt cuprinse în strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a municipiului București. Consiliul General al Municipiului București colaborează cu consiliile locale de sector în vederea asigurării de oportunități egale pentru toți locuitorii capitalei în accesarea serviciilor sociale.

(5) Strategiile de dezvoltare a serviciilor sociale prevăzute la alin.(1) și alin.(4) se elaborează în termen de maxim 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 119 - (1) Planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale se elaborează de către autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu măsurile și acțiunile prevăzute în strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a județului de care aparțin, respectiv în cea a municipiului București, pentru sectoarele de la nivelul capitalei.

(2) Planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale, prevăzute la alin.(1) cuprind date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor de la furnizorii privați, programul de subvenționare, bugetul estimat și sursele de finanțare.

(3) Planurile anuale de acțiune elaborate de autoritățile administrației publice locale, anterior aprobării acestora prin hotărâre a consiliului local, se transmit pentru consultare consiliului județean, respectiv Consiliului General al Municipiului București.

(4) Planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și/sau finanțate de consiliile județene, de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, precum și de Consiliul General al Municipiului București, anterior supunerii acestora spre aprobare prin hotărâre a consiliului județean/consiliului local al sectorului/consiliului general al capitalei, se transmit pentru consultare comisiilor teritoriale de incluziune socială.

Art. 120 – (1) Autoritățile administrației publice locale și toți furnizorii publici de servicii sociale, au obligația de a organiza și acorda serviciile sociale, precum și de a planifica dezvoltarea acestora,

numai în funcție de nevoile identificate ale persoanelor din comunitate, de prioritățile asumate, de resursele disponibile și cu respectarea celui mai eficient raport cost/beneficiu.

(2) Pentru asigurarea unor servicii sociale adecvate și de calitate, autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura resursele umane, financiare și materiale, în conformitate cu reglementările în vigoare, strategia proprie de dezvoltare a serviciilor sociale și planurile anuale de acțiune în domeniu.

(3) Autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București înființează servicii sociale rezidențiale de interes local numai dacă numărul solicitărilor justifică existența unui astfel de serviciu pe raza lor teritorială.

(4) În condițiile în care numărul solicitărilor este limitat sau în cazul în care nu dispun de resurse suficiente, autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București încheie parteneriate pentru înființarea de servicii rezidențiale de interes intercomunitar pentru persoanele care au domiciliul /reședința în unitățile administrativ teritoriale partenere.

(5) Consiliul județean, în baza nevoilor identificate și a cererilor de așteptare înregistrate la nivelul județului, înființează servicii sociale rezidențiale de interes județean.

(6) Autoritățile administrației publice locale pot decide, prin hotărâre de consiliu, schimbarea destinației serviciilor sociale existente, numai în alte categorii de servicii sociale sau, în cazuri bine justificate, în servicii de educație, de sănătate sau cultură.

Art. 121 - În vederea funcționării eficiente a sistemului național de servicii sociale, serviciile publice de asistență socială de la nivel local și județean au următoarele obligații, în relație cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale:

- a) de a respecta și aplica prevederile reglementărilor legale în vigoare, ale strategiilor și programelor naționale din domeniul serviciilor sociale;
- b) de a transmite ministerului, în termen de 30 zile de la aprobare, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale de la nivel județean/al sectoarelor municipiului București/ al municipiului București;
- c) de a transmite ministerului, în termenele solicitate, situațiile statistice, datele, informațiile, indicatorii care privesc serviciile sociale organizate și acordate la nivelul județului, municipiului București și sectoarelor capitalei, precum și la nivel local, după caz;
- d) de a respecta și aplica, în cadrul planurilor anuale de acțiune, prioritățile naționale de dezvoltare a serviciilor sociale;

- e) de a răspunde, în termenele prevăzute de lege, la solicitările ministerului referitoare la serviciile sociale aflate în coordonare și administrare.

CAPITOLUL VI

PERSONALUL DIN SISTEMUL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Art. 122 - (1) În domeniul asistenței sociale activează asistenți sociali, alt personal de specialitate în asistență socială, precum și personal cu profesii, calificări și competențe diverse.

(2) Formarea personalului de specialitate în asistență socială se realizează în instituții de învățământ de stat și private, care funcționează în condițiile legii, precum și în procesul de formare continuă.

(3) Personalul din domeniul asistenței sociale își desfășoară activitatea în conformitate cu statutul profesiei, al dispozițiilor Codului muncii, precum și al altor dispoziții legale, după caz.

Art. 123 - (1) În procesul de acordare a serviciilor sociale pot fi implicați voluntari care, pentru activitatea desfășurată, beneficiază de drepturi și facilități.

(2) Furnizorii de servicii sociale care utilizează voluntari pot beneficia de facilități și avantaje pentru accesarea de fonduri din bugetul de stat, bugetul local sau fonduri internaționale.

(3) Drepturile și facilitățile prevăzute la alin.(1) și (2) sunt prevăzute în legile speciale.

Art. 124 - Personalul care activează în domeniul asistenței sociale are obligația:

- a) să își desfășoare activitatea în conformitate cu legislația în vigoare;
- b) să asigure confidențialitatea informațiilor obținute în exercitarea profesiei;
- c) să respecte intimitatea beneficiarilor;
- d) să respecte libertatea beneficiarului de a alege serviciile sociale și furnizorii de servicii sociale;
- e) să respecte etica profesională;
- f) să implice activ beneficiarii de servicii sociale și, după caz, familiile acestora în procesul decizional și de acordare a serviciilor sociale;
- g) să respecte demnitatea și unicitatea persoanei.

Art. 125 – (1) În scopul asigurării unor servicii sociale eficiente și flexibile, capabile să răspundă nevoilor beneficiarilor, aflate în permanentă evoluție și schimbare, personalul angajat în cadrul

serviciilor sociale, precum și cel din cadrul serviciilor publice de asistență socială este personal contractual.

(2) Prin excepție de la prevederile alin.(1), persoanele cu funcție de conducere din cadrul serviciilor publice de asistență socială, precum și personalul cu atribuții în realizarea și elaborarea strategiilor și planurilor anuale de acțiune, în colectarea și administrarea bazelor de date, în contractarea serviciilor sociale, administrarea resurselor umane și a activităților economico-financiare și de consiliere juridică, pot fi încadrați ca funcționari publici.

(3) Numărul posturilor încadrate cu funcționari publici și personal contractual, stabilit conform prevederilor hotărârii Guvernului prevăzută la art. 113 alin.(2), precum și organigrama și statul de funcții ale serviciilor publice de asistență socială se aprobă prin hotărâre a consiliului local, respectiv consiliului județean, în limita fondului de salarii aprobat.

Art. 126 - Autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și furnizorii de servicii sociale publici și privați au obligația de a promova, facilita și asigura personalului programe de formare profesională, precum și programe de instruire specifică.

Art. 127 - (1) Unele categorii ale personalului din sistemul public de asistență socială pot beneficia de sporuri la salariul de bază, în funcție de condițiile specifice de activitate.

(2) Categoriile de personal, condițiile de acordare și nivelul sporurilor prevăzute la alin. (1) sunt reglementate prin lege specială.

CAPITOLUL VII

Finanțarea asistenței sociale

Art. 128 – (1) Asistența socială se finanțează din fonduri alocate de la bugetul de stat, de la bugetele locale, din donații, sponsorizări sau din alte contribuții din partea unor persoane fizice ori juridice, din țară și din străinătate, precum și din alte surse, cu respectarea legislației în domeniu și în limita resurselor financiare disponibile.

(2) Instituțiile de asistență socială sunt scutite de taxe și impozite pe terenuri și clădiri folosite pentru activitățile de asistență socială.

Secțiunea 1

Finanțarea beneficiilor de asistență socială

Art. 129 – (1) Beneficiile de asistență socială se finanțează din fonduri alocate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, conform dispozițiilor prezentei legi.

(2) La fundamentarea anuală a sumelor necesare asigurării plății beneficiilor de asistență socială se ține cont de următoarele elemente:

a) numărul de beneficiari înregistrați în anul anterior;

b) estimarea numărului de beneficiari pentru anul bugetar în funcție de evoluțiile economice, demografice și sociale (indicatorii macroeconomici);

c) cuantumul nominal sau, după caz, cuantumul mediu al beneficiului de asistență socială

(3) Se iau în considerare la fundamentarea bugetară și beneficiile de asistență socială care urmează să fie acordate, aprobate în condițiile legii, pe baza elementelor prevăzute la alin.(2) lit. b) și c).

Art. 130 – (1) Fondurile necesare cheltuielilor cu tipărirea formularelor de cerere se asigură din bugetul autorității administrației publice locale, inclusiv din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat.

(2) Pentru solicitarea drepturilor, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, agenția, agențiile teritoriale, precum și autoritățile administrației publice locale au obligația de a posta pe site-urile proprii formatul printabil al formularelor de cerere.

(3) Fondurile necesare cheltuielilor de transmitere a drepturilor se asigură din bugetele din care se plătește beneficiul de asistență socială.

Art. 131 – (1) Autoritățile administrației publice locale de la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor precum și de la nivel județean constituie în bugetul propriu un fond de asistență socială, denumit în continuare *Fond*, pentru plata beneficiilor de asistență socială acordate din bugetul local și asigurarea cheltuielilor pentru acordarea altor măsuri de asistență socială stabilite prin hotărâri ale consiliilor locale sau județene.

(2) Sumele necesare pentru fondul prevăzut la alin.(1) se asigură din bugetele locale, precum și din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat.

(3) Sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat se stabilesc anual prin legea bugetului de stat și reprezintă maximum 30% din valoarea totală a Fondului constituit, în funcție de

fundamentările trimise de autoritățile administrației publice locale și de disponibilitățile bugetului de stat.

Art. 132 - Guvernul și fiecare ordonator de credite, autoritate a administrației publice centrale sau locale, în elaborarea strategiilor și politicilor sociale la nivel național sau local trebuie să se asigure că acestea sunt în concordanță cu principiile responsabilității fiscale, regulile fiscale, precum și cu obiectivele și limitele din strategia fiscal-bugetară reglementată de Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010.

Secțiunea a 2-a **Finanțarea serviciilor sociale**

Art. 133 - Serviciile sociale se finanțează din următoarele surse:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetul local al județului, respectiv al municipiului București;
- c) bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor, respectiv bugetele locale ale sectoarelor municipiului București;
- d) donații, sponsorizări sau alte contribuții din partea persoanelor fizice ori juridice din țară și din străinătate;
- e) fonduri externe rambursabile și nerambursabile;
- f) contribuția persoanelor beneficiare;
- g) alte surse de finanțare, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 134 - De la bugetul de stat se alocă fonduri pentru:

- a) finanțarea programelor de interes național, elaborate de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, precum și de alte autorități ale administrației publice centrale cu atribuții în domeniul serviciilor sociale și aprobate prin hotărâre a Guvernului;
- b) finanțarea programelor de subvenționare a furnizorilor privați de servicii sociale, derulat de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale;
- c) finanțarea înființării unor instituții de asistență socială-pilot;
- d) finanțarea serviciilor sociale acordate prin structurile publice aflate în subordinea-coordonarea autorităților administrației publice centrale;

- e) finanțarea serviciilor sociale acordate de autoritățile administrației publice locale și a altor furnizori publici și privați de servicii sociale, în condițiile legii;
- f) finanțarea programelor de educație permanentă a personalului de specialitate și a programelor de cercetare din domeniul serviciilor sociale;
- g) cheltuieli de investiții și reparații capitale pentru centrele de zi și rezidențiale, în condițiile legii;
- h) co-finanțarea serviciilor sociale, în baza, memorandumurilor, protocoalelor, convențiilor de parteneriat, încheiate conform legii;
- i) alte cheltuieli stabilite prin legile bugetare anuale.

Art. 135 – (1) Alocarea fondurilor de la bugetul de stat destinate susținerii funcționării serviciilor sociale organizate la nivelul unităților administrativ teritoriale se realizează în baza fundamentărilor transmise de autoritățile administrației publice locale.

(2) Fundamentarea sumelor solicitate de la bugetul de stat de către autoritățile administrației publice locale se realizează în baza standardelor de cost în vigoare pentru serviciile sociale administrate, contractate sau subvenționate în condițiile legii, precum și în baza estimării costurilor necesare funcționării serviciilor nou înființate în anul bugetar respectiv. Estimarea și fundamentarea bugetului destinat serviciilor sociale este prevăzută în planurile anuale de acțiune.

(3) Standardele de cost pentru serviciile sociale se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale. Costul standard anual/beneficiar/tip de serviciu se indexează cu rata inflației și se revizuieste ori de câte ori este nevoie.

(4) Alocarea sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru finanțarea serviciilor sociale, în condițiile alin.(2) se realizează după cum urmează:

- a) între 80%-100% pentru serviciile sociale adresate copilului care necesită protecție specială, precum și pentru serviciile adresate unor categorii de beneficiari, prevăzute expres de lege;
- b) până la 80% pentru serviciile sociale adresate persoanelor cu dizabilități, persoanelor fără adăpost, victimelor violenței în familie, în funcție de tipul serviciilor;
- c) până la 60% pentru serviciile destinate copilului și familiei, în funcție de tipul serviciilor;
- d) până la 50% pentru serviciile sociale adresate persoanelor vârstnice, în funcție de tipul serviciilor;
- e) până la 30% pentru alte servicii sociale, în funcție de tipul serviciilor.

(5) Nivelul sumelor acordate în conformitate cu prevederile alin.(4) se stabilește prin legile speciale.

Art. 136 - (1) Din bugetele locale ale județelor se alocă fonduri pentru:

- a) finanțarea serviciilor sociale aflate în administrare proprie, contractate sau subvenționate în condițiile legii, ori co-finanțate în baza contractelor de parteneriat;
- b) finanțarea sau co-finanțarea înființării, organizării și funcționării unor noi servicii sociale;
- c) co-finanțarea serviciilor sociale care funcționează în mediul rural și în localități defavorizate, în baza unor contracte de parteneriat încheiate bianual;
- d) finanțarea cheltuielilor de funcționare a comisiilor de evaluare și a serviciilor de evaluare complexă, prevăzute de lege;
- e) finanțarea sau, după caz, co-finanțarea în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale, a cheltuielilor necesare formării continue a personalului cu atribuții în domeniul serviciilor sociale și care activează la nivelul județului respectiv;
- f) finanțarea și co-finanțarea, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale, a acțiunilor de sensibilizare a comunității privind nevoile și riscurile sociale de la nivelul județului;
- g) co-finanțarea proiectelor susținute din fonduri structurale și alte fonduri internaționale pentru proiecte din domeniul serviciilor sociale;
- h) finanțarea subvențiilor destinate serviciilor sociale acordate de furnizorii privați;
- i) alte finanțări sau co-finanțări prevăzute de lege.

(2) Consiliul județean are obligația să asigure din bugetul propriu sumele în completarea celor alocate din bugetul de stat.

Art. 137 – (1) Din bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor, respectiv din bugetele locale ale sectoarelor municipiului București, se alocă fonduri pentru:

- a) finanțarea serviciilor sociale aflate în administrare proprie, contractate sau subvenționate în condițiile legii, ori co-finanțate în baza contractelor de parteneriat;
- b) finanțarea sau co-finanțarea înființării, organizării și funcționării unor noi servicii sociale;
- c) finanțarea sau, după caz, co-finanțarea în parteneriat cu consiliul județean, a cheltuielilor necesare formării continue a personalului cu atribuții în domeniul serviciilor sociale și care activează la nivelul comunității respective;

- d) finanțarea și co-finanțarea, în parteneriat cu consiliul județean a acțiunilor de sensibilizare a populației privind nevoile și riscurile sociale de la nivelul comunității;
- e) co-finanțarea proiectelor susținute din fonduri structurale și alte fonduri internaționale pentru proiecte din domeniul serviciilor sociale;
- f) alte finanțări sau co-finanțări prevăzute de lege.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația să asigure din bugetele proprii și alte venituri extrabugetare sumele în completarea celor alocate din bugetul de stat.

Art. 138 – (1) Serviciile medicale asigurate beneficiarilor de servicii sociale în centrele rezidențiale și de zi se finanțează de la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în conformitate cu prevederile Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate sau pe bază de contract de prestări servicii cu cabinetele medicilor de familie sau cabinetele de specialitate.

(2) Furnizorii publici și privați care acordă servicii de îngrijire în centre rezidențiale și, după caz, în centre de zi asigură, din fonduri proprii, medicamente uzuale acordate fără prescripție medicală, materiale sanitare și echipamentele necesare îngrijirii persoanei asistate, care nu sunt finanțate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate sau prin programele Ministerului Sănătății .

Art. 139 - (1) Pentru finanțarea serviciilor sociale se pot utiliza veniturile obținute din sponsorizările și donațiile în bani sau în natură, acordate de persoane fizice și juridice, române și străine furnizorilor de servicii.

(2) Serviciile sociale pot fi finanțate din fonduri internaționale, stabilite prin memorandumurile sau protocoalele de finanțare încheiate de statul român cu donatorii, precum și din fondurile structurale pentru proiectele selectate în cadrul programelor operaționale regionale.

(3) În funcție de venituri, persoanele beneficiare contribuie la finanțarea acordării serviciilor sociale, conform legii.

(4) Furnizorii de servicii sociale pot dezvolta activități lucrative numai pentru autofinanțarea serviciilor sociale acordate, cu excepția agenților economici prevăzuți la art.37 alin.(3) lit.g).

(5) Veniturile obținute din activitățile prevăzute la alin. (4) se utilizează și pentru lucrări de modernizare, reamenajare și renovare a centrelor aflate în administrare.

Art. 140 - (1) Asociațiile și fundațiile, precum și cultele, în calitate de furnizori privați de servicii sociale, pot primi subvenții alocate de la bugetul de stat și de la bugetele județene/bugetele locale ale sectoarelor municipiului București, ca formă de sprijin în vederea înființării, dezvoltării, diversificării și asigurării continuității serviciilor sociale acordate de aceștia.

(2) Subvenția se acordă în baza *contractului de subvenționare* încheiat între autoritatea contractantă și furnizorul privat.

(3) Furnizorii privați de servicii sociale, care au încheiate contracte de finanțare cu autoritățile administrației publice locale, nu pot primi subvenții pentru serviciile sociale care fac obiectul acestor contracte.

(4) Activitățile derulate în cadrul contractelor de subvenționare sunt supuse monitorizării și controlului autorității contractante, al inspectorilor sociali și al Curții de Conturi a României.

(5) Subvenționarea furnizorilor privați din fonduri publice se reglementează prin lege specială.

Secțiunea a 3-a

Contractarea serviciilor sociale

Art. 141 – (1) Susținerea financiară din fonduri publice a furnizorilor serviciilor sociale are în vedere realizarea următoarelor obiective aprobate prin strategiile naționale și locale în domeniu:

- a) promovarea parteneriatului public-privat;
- b) dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale de interes local;
- c) construcția unei rețele naționale de servicii sociale;
- d) asigurarea stabilității și continuității funcționării serviciilor sociale;
- e) asigurarea calității serviciilor sociale;
- f) implicarea comunității în identificarea, prevenirea și soluționarea problemelor sociale;
- g) asigurarea accesului, pe criterii nediscriminatorii, a furnizorilor privați și publici de servicii sociale la fonduri publice;
- h) respectarea dreptului persoanei beneficiare la libera alegere a furnizorului de servicii sociale;
- i) optimizarea rezultatelor obținute în urma furnizării serviciilor sociale;
- j) performanța în administrarea serviciilor sociale.

(2) Finanțarea serviciilor sociale se află în responsabilitatea autorităților administrației publice locale care, pe baza planurilor anuale de acțiune prevăzute la art. 113 alin.(3) lit.b), realizează următoarele:

- a) stabilesc tipurile de servicii sociale necesare comunității;
- b) inventariază serviciile sociale existente;
- c) evaluează eficiența și eficacitatea acestora;
- d) identifică nevoia de servicii sociale noi.

(3) Pentru contractarea furnizării serviciilor sociale, autoritățile administrației publice locale elaborează și publică anual lista serviciilor sociale pe care le vor contracta cu furnizorii publici și privați de servicii sociale.

(4) Autoritățile administrației publice locale în colaborare cu furnizorii publici și privați elaborează criteriile care fundamentează tipurile de servicii sociale ce urmează să fie contractate.

Art. 142 - (1) Autoritățile administrației publice locale, denumite în continuare autorități contractante, contractează, cu furnizorii publici și privați, serviciile sociale organizate și definite conform Nomenclatorului serviciilor sociale.

(2) Autoritățile contractante au obligația să prevadă în bugetele proprii fondurile necesare pentru finanțarea serviciilor sociale prevăzute în planurile anuale de acțiune.

(3) Finanțarea din fonduri publice a serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați de servicii sociale se realizează pe principiile concurenței, eficienței și transparenței.

Art. 143 - Autoritatea contractantă finanțează serviciile sociale în baza contractelor de finanțare care pot fi:

- a) *Contractul de concesiune* - contractul încheiat între autoritatea contractantă, pe de o parte, și furnizorul privat, pe de altă parte, având ca obiect darea în administrarea acestuia a serviciului/serviciilor sociale publice, precum și alocarea de fonduri publice aferente cheltuielilor de funcționare a serviciilor respective;
- b) *Contractul de prestări servicii sociale* - contractul de achiziție încheiat între autoritatea contractantă, pe de o parte, și furnizorul privat, pe de altă parte, având ca obiect prestarea de către acesta de servicii sociale sau de activități specifice în cadrul serviciilor sociale ale autorității contractante în schimbul unei sume de bani.

Art. 144 - (1) Autoritatea contractantă are responsabilitatea calificării naturii contractelor de finanțare conform prevederilor art. 143, precum și în funcție de obiectivul de interes local urmărit și de estimarea valorii contractului.

(2) Obiectivele de interes local sunt cele stabilite de autoritatea contractantă în baza strategiilor proprii de dezvoltare a serviciilor sociale, elaborate conform strategiei naționale în domeniu, precum și a măsurilor și serviciilor sociale prioritare prevăzute în planurile anuale de acțiune în domeniu, a numărului potențialilor beneficiari identificați și a numărului de furnizori de servicii sociale publici și privați existenți în unitatea administrativ-teritorială.

Art. 145 - (1) Pentru realizarea contractării serviciilor sociale cu furnizorii publici și privați, autoritatea contractantă elaborează un program multianual propriu privind achiziția și concesionarea serviciilor sociale, pe baza căruia își fundamentează bugetul aferent în domeniu și îl include în planul anual de acțiune în domeniul serviciilor sociale.

(2) Programul multianual prevăzut la alin.(1) se aprobă prin hotărârea consiliului local sau județean și se aduce obligatoriu la cunoștința publicului.

Art. 146 - (1) Realizarea activităților de contractare se află în responsabilitatea unui compartiment specializat organizat în cadrul aparatului de specialitate al consiliului județean, respectiv al primarului.

(2) Încheierea contractelor de finanțare se face pe baza selecției publice de oferte.

(3) Prin excepție de la prevederile alin.(2), autoritatea contractantă poate încheia contracte de prestări servicii sociale prin atribuire directă sau negociere, numai în următoarele cazuri:

- a)** în situația în care, în urma organizării selecției publice de oferte, nu s-a depus nici o ofertă, sau au fost depuse numai oferte inacceptabile;
- b)** în situații bine fundamentate, care impun soluționarea de urgență a nevoilor beneficiarilor.

(4) Documentația aferentă contractării serviciilor sociale se elaborează având în vedere îndeplinirea standardelor minime de calitate și alocarea fondurilor cu raportare la standardele de cost aferente serviciilor sociale contractate.

Art. 147 - Activitățile derulate în cadrul contractelor de finanțare sunt supuse monitorizării și controlului autorității contractante, al inspectorilor sociali și al Curții de Conturi a României.

Art. 148 – Condițiile de eligibilitate, criteriile de selecție, alte condiții contractuale specifice, procedura de contractare a serviciilor sociale cu furnizorii publici și privați se reglementează prin legislația specială.

CAPITOLUL VIII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Secțiunea 1

Jurisdicția sistemului național de asistență socială

Art. 149 - (1) Actele administrative emise de autoritățile publice locale privind acordarea beneficiilor de asistență socială și furnizarea serviciilor sociale pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ, în baza condițiilor prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Dacă beneficiarul serviciului social se consideră nedreptățit de modul de furnizare a serviciilor sociale, se poate adresa instanței judecătorești competente pentru soluționarea litigiilor în legătură cu acordarea serviciilor sociale, conform clauzelor din contractul de furnizare de servicii.

(3) Cererile adresate contenciosului administrativ sau oricărei alte instanțe judecătorești pentru soluționarea litigiilor în legătură cu dreptul sau cu acordarea măsurilor de asistență socială se soluționează cu celeritate.

Art. 150 - Acțiunile, căile de atac și actele procedurale în legătură cu soluționarea litigiilor având ca obiect drepturi sau obligații prevăzute de prezenta lege sunt scutite de taxa de timbru.

Art. 151 – (1) Personalul implicat în acordarea serviciilor sociale răspunde, în condițiile legii, disciplinar, patrimonial, contravențional sau penal, după caz.

(2) Încălcarea eticii profesionale se constată și se sancționează de către comisiile de disciplină înființate în cadrul serviciilor sociale cu personalitate juridică, în cadrul serviciilor publice de asistență socială din subordinea autorităților locale, precum și de comisiile de disciplină ale asociațiilor profesionale.

(3) Deciziile comisiilor de disciplină pot fi atacate în justiție, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

Secțiunea a 2-a
Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 152 - (1) În termen de 3 ani de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României - Partea I, Institutului Național de Evaluare a Dizabilității începe să funcționeze cu structurile centrale și teritoriale.

(2) În aplicarea prevederilor alin.(1), în termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi se unifică sistemele de evaluare a persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități.

Art. 153 – (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă *Legea nr.47/2006 privind sistemul național de asistență socială*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.239 din 16 martie 2006.

(2) În termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritățile administrației publice centrale elaborează modificările și completările corespunzătoare la actele normative în vigoare din domeniul asistenței sociale.

(3) Până la elaborarea modificărilor și completărilor prevăzute la alin. (1), actele normative în vigoare la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor aplica în continuare.

(4) În sarcina Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale revine modificarea următoarelor acte normative:

- a) *Legea nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 7 mai 2009;
- b) *Legea nr.416/2001 privind venitul minim garantat*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 401 din 20 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare;
- c) *Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 30 decembrie 2010, cu modificările ulterioare;
- d) *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1008 din 14 noiembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare;
- e) *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2010;

- f)** *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, precum și a unor facilități populației pentru plata energiei termice*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 25 februarie 2003, cu modificările și completările ulterioare;
- g)** *Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 21 martie 2002, cu excepția art. 5-12;
- h)** *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 23 iunie 2004, cu modificările ulterioare;
- i)** *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare;
- j)** *Ordonanța Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale*, publicată în Monitorul Oficial al României - partea I nr. 619/30 august 2003, cu modificările și completările ulterioare;
- k)** *Legea nr. 34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică care înființează și administrează unități de asistență socială*, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 29 din 27 ianuarie 1998;
- l)** *Legea nr. 208/1997 privind cantinele de asistență socială*, publicată în Monitorul Oficial al României - partea I nr. 363 din 17 decembrie 1997;
- m)** *Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 6 martie 2007, cu modificările și completările ulterioare;
- n)** *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118/1999 privind înființarea și utilizarea Fondului național de solidaritate*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 30 iunie 1999, cu modificările și completările ulterioare;
- o)** *Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 6 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare.